

**ÖZEL EĞİTİM
MESLEK OKULU
MÜZİK DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI**

Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizliği/Otizmi Olan Öğrenciler İçin

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizliği/Otizmi Olan Öğrenciler İçin

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	5
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	6
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	6
a. Değerlerimiz	6
b. Yetkinlikler	7
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	8
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	9
SONUÇ	9

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	10
ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRETME YAKLAŞIMI	11
ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	12
ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULAMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	13

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

1. ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI	14
2. HEDEFLERİN YAPISI	16
3. HEDEF, HEDEF DAVRANIŞLAR VE AÇIKLAMALAR	17
DERS PLANI ÖRNEKLERİ	28

GİRİŞ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretim Programları; öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri akademik bilgi, kavram ve becerileri kazanmalarını; bunları kullanarak kendilerini bireysel, sosyal, duygusal, kültürel, günlük yaşam, iş ve mesleki alanlarda geliştirebilmelerini; toplumda bilinçli üreten ve problem çözebilen bağımsız bireyler olabilmelerini hedefleyen bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır. Öğretim programları, tamamen bilgi aktarımından çok bireysel farklılıkları dikkate alan, beceri ve değer kazandırmayı amaçlayan, yalın ve anlaşılır bir şekilde hazırlanmıştır. Bu amaca uygun olarak programlarda hem farklı konu ve kademelerde sarmal bir yaklaşım benimsenerek tekrar eden hedef ve açıklamalara hem de bütüncül bir şekilde bir defada kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki grupta yer alan hedef ve açıklamalar; ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim süreci içinde hayatla ilişkileri kurulabilecek şekilde hazırlanmıştır. Bununla birlikte hazırlanan hedef ve açıklamalar; değerler, yetkinlikler ve beceriler bakımından bütüncül bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe sahiptir. Sonuç olarak öğretim programları anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayacak şekilde, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkisi kurulmuş, günlük hayatta değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünleştirilerek oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları; 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları, Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de yer alan Özel Eğitimin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır. Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve özel eğitim meslek okulu seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde; öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Özel eğitim meslek okulu eğitimini tamamlayan öğrencilerin okul öncesi, ilkokul ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, insanlarla etkileşim kurabilen, toplumsal kurallara uyum sağlayabilen, toplumsal yaşama katılım için çabalayan, yaşamlarını bağımsız olarak sürdürebilen bireyler olmalarını sağlamak; "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ)" ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda hayata ve bir mesleğe hazır, toplum hayatında üretime katkısı olan, millî ve manevi değerleri benimseyen bireyler olmalarını sağlamak

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı bireye değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlar kazandırmaktır. Değerler toplumun millî ve manevi kaynaklarından günümüze ulaşmış ve yarınlara aktarılacak öz mirastır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata aktarımıdır. Bu yönüyle değerler ve yetkinlikler; birbirinden ayrılmaz bir şekilde öğrenme, öğretme süreçleriyle kazandırılmaya çalışılan bilgi, beceri ve davranışlar ile birlikte ele alınarak programın perspektifini oluşturmaktadır.

a. Değerlerimiz

Değerler; bir sosyal grup veya toplumun varlık, birlik, işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek için üyelerinin çoğunluğu tarafından doğru ve gerekli olduğu kabul edilen ortak düşünce, amaç, temel ahlaki ilke ya da inançlardır. Değerler toplum ya da bireyler tarafından benimsenen, birleştirici olgulardır. Aynı zamanda değerler, toplumun sosyal ihtiyaçlarını karşıladığına ve bireylerin iyiliği için olduğuna inanılan ölçütlerdir. Değer eğitiminin temel amaçlarından biri de öğrencilerin sağlıklı, tutarlı ve dengeli bir kişilik geliştirmelerini sağlamaktır. Değerler, insanın tutum ve davranışlarını biçimlendirmede önemli bir role sahiptir.

Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek eğitim sisteminin asli görevidir; eğitim-öğretim faaliyetleri yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma çerçevesindeki işlevini, öğretim programıyla yerine getirir. Öğretim programları; hedefler, içerik,

öğretim strateji ve yöntem teknikleri, öğrenme-öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri gibi eğitim, öğretimin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Özel eğitim meslek okulu öğretim programlarında da bu anlayışla değerlerimiz; ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, özel eğitim meslek okulu öğretim programlarının her birinde gerçekleştirilmek üzere yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

b. Yetkinlikler

Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik yaşamlarında ve hatta ileri dönem iş yaşamlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazesi olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi’nde (TYÇ) belirlenmiştir. Eğitim sistemimiz de yetkinliklerde bütünlüğe sahip bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. TYÇ’de ana dilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilimde/teknolojide temel yetkinlikler, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade olmak üzere sekiz anahtar yetkinlik belirlenmiştir. Özel eğitim çerçevesinde yabancı dillerde iletişime ait yetkinlikler öğretim programlarında ele alınmamıştır. Öğretim programlarında yer alan yetkinlikler TYÇ’de aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır:

Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

Matematiksel yetkinlik ve bilimde/teknolojide temel yetkinlikler: Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi için matematik üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

Dijital yetkinlik: İş hayatı, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ve ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli

bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Bu yetkinlikler kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermekte olup bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini de kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini takdiridir.

İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte, toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Değerlendirme, öğretme ve öğrenmenin etkililiğini belirlemek amacı ile yapılan, öğretimle ilgili verilerin toplanmasını ve yorumlanmasını içeren çok adımlı ve sistematik bir süreçtir. Öğrenme, öğretme ve planlamayı doğrudan etkileyen ve eğitim sisteminin temel öğelerinden biri olan değerlendirmeye öğretim programında önemli bir yer verilmiştir. Öğretim programlarında sürekli değerlendirme tüm öğrencilerin ilerleyişlerinin tespiti için önemlidir. Öğretim öncesinde yapılan değerlendirme, öğrenci hakkında bilgi edinilmesini ve öğrenme hedeflerinin belirlenmesini; öğretim sırasında yapılan değerlendirme, öğrenci ve öğretmene geri bildirim verilmesini; öğretim sonunda yapılan değerlendirme ise öğrenme hedeflerinin karşılanıp karşılanmadığı ve belirli alanlarda değişiklik yapılması gerekip gerekmediği hakkında karar vermeyi sağlayacaktır. Toplanan veriler sistematik olarak kaydedilmelidir. Öğretim öncesi, sırası ve sonrasında yapılan tüm değerlendirmeler uygulanan öğretim konusunda yol gösterir. "Öğrenci nasıl öğrenmektedir?", "Ne tür ipuçlarına ihtiyaç duymaktadır?", "En fazla desteklenmesi gereken alan nedir?", "Ne tür öğretimsel uyarlamalara ihtiyacı bulunmaktadır?" gibi uygun ölçme değerlendirme süreçlerine yer verilerek bu tür sorulara cevap aranmalıdır.

Ölçme değerlendirme ilkelerinden aşağıdakilere dikkat edilmelidir:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, hedeflerin ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Ölçme değerlendirme yetersizliği olan öğrencinin bireysel özelliklerine göre biçimlendirilmelidir.
3. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara yol gösterir. Bu araç ve yöntemlerin uygulanmasında gerekli uygulama ilkeleri dikkate alınmalıdır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde öğrencinin çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut ilgi ve birikimi dikkate alınarak, aralarındaki ilişki göz önünde bulundurularak ve bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine göre program düzenlenmiştir. Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylere ait gelişim özellikleri dikkate alınarak birtakım uygulamaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Gelişim, evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar bu husus göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Programların hedeflerini gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir. Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilebilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan hedef ve hedef davranışların ön koşul ve ardışıklığı noktasında dikkate alınmış hem de kademeler düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Örneğin dil gelişimi bilişsel gelişimi etkiler ve bilişsel gelişimden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir hedefin gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Bireyler arası farklılık bir bireyin diğerlerinden birden fazla özelliği bakımından farklı olmasıdır. Tüm öğrenciler için bireysel özellikleri, performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda öğretim programları temel alınarak bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. BEP’te yer alacak olan hedeflerin belirlenmesinde, öğrenme öğretme sürecinin düzenlenmesinde ve başarının değerlendirilmesinde o öğrencinin hazır bulunuşluğu, bilişsel, sosyal ve bedensel özellikleri farklılaşabilir. Bu nedenle öğrenme öğretme süreci planlanırken öğrencilerin bireysel farklılıkları (mevcut performansları, hazır bulunuşluk düzeyleri, öğrenme stilleri ve ihtiyaçları, sosyokültürel farklılıkları vb.) göz önünde bulundurulmalıdır.

SONUÇ

Öğretim programlarını hazırlama sürecinde hangi işlemlerden ve aşamalardan geçildiği aşağıda sıralanmıştır:

- Farklı ülkelerin özel eğitim programları incelenmiştir.
- Yurt içinde ve yurt dışında öğretim ve programlar üzerine yapılan akademik çalışmalar taranmıştır.
- Başta anayasamız olmak üzere ilgili mevzuat, kalkınma planları, hükümet programları, şûra kararları, siyasi partilerin programları, sivil toplum kuruluşları ve sivil araştırma kurumları tarafından hazırlanan raporlar vb. dokümanlar analiz edilmiştir.
- Programın hedefleri ve yapısı Bakanlığımızın ilgili birimlerinden uzman personel, öğretmen ve akademisyenlerden oluşan çalışma gruplarınınca değerlendirilmiştir. Yapılan tespitler doğrultusunda öğretim programları hazırlanmıştır.

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı; öğrencilerin müziksel algı ve bilgileri doğrultusunda, istekli olarak müzik etkinliklerine katılma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak bilgi, beceri ve değerleri içeren bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır. Öğrencilerin müziksel bilgi ve becerilerini geliştirmek şartıyla müzik yoluyla iletişim kurmaları, duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri, müzik kültürü ve beğenilerini geliştirmeleri bu programın kazandırmak istediği en önemli becerilerdir. Öğrenme alanlarındaki hedefler birbiriyle ilişkili ve bütünlük içinde ele alınmaktadır. Öğrenme alanlarının her birinde edinilen bilgi ve beceriler öğrenme süreçleri bağlamında birbirini etkilemekte ve tamamlamaktadır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri ile 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de ifade edilen Özel Eğitimin Temel İlkeleri doğrultusunda hazırlanan Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerde ulaşılmaya beklenen amaçlar şunlardır:

- Müziğin temel öğelerine yönelik işitme, okuma ve dinleme becerilerini geliştirmektir.
- Müziksel terimlere ilişkin bilgi edinerek şarkı söyleme ve enstrüman çalmaya yönelik performans sergilemelerini sağlamaktır.

- Bireysel ve grup çalışmalarıyla farklı müzik türlerinde oyun/dans etkinliklerine katılmalarını sağlayarak bu etkinliklere liderlik etmelerinin etmelerini teşvik etmektir.
- Farklı türdeki müzikleri ve enstrümanları tanımalarını; müziksel beğenilerini geliştirerek kendi müzik arşivlerini oluşturmalarını sağlamaktır.
- Edindiği işitsel algı ve performans yönelik becerilerini kullanarak müziksel yaratıcılık becerilerini geliştirmektir.

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Müzik, öğrencilerin eğitiminde kullanılan tüm gelişim alanlarını destekleyen en etkili ve önemli disiplinlerden biridir. Müzik, insanların duygu ve düşüncelerini, temel öğeler olan ses ve ritim yoluyla anlatması sanatı olmasının yanı sıra; toplum üzerinde birleştirici ve geliştirici rol oynayan; bireysel, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olarak farklı işlevleri bulunan önemli bir kavramdır. Müzik eğitimi ise bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı, belirli değişiklikleri oluşturma ve geliştirme sürecidir.

Toplumda önemli bir yere sahip özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin verilecek eğitim kapsamında öğrenme düzeyine uygun ve doğru planlanmış bir müzik eğitimi de müziğin fonksiyonel yapısı sebebiyle bilişsel, sosyal, duyuşsal ve psikomotor gelişimi üzerinde son derece olumlu etkiye sahiptir. Müziksel çalışmalar öz güveni, dikkati, dil becerilerini, algıyı, hayal gücünü, ilgi ve yetenekleri, beyin ve duygular arası koordinasyon ile iletişim becerilerini desteklemektedir. Bununla beraber, bireysel ve grupla yapılan müzikal performans etkinlikleri, çalgı, ses ve ritim temelli uygulamalar öğrencilerin edindikleri becerileri günlük yaşama aktarmalarını kolaylaştırmaktadır.

Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin performansını ve hazır bulunuşluğunu göz önünde bulunduran; onların ilgi, tercih ve bireysel özelliklerini dikkate alan bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Tüm öğrenme alanları ve bu kapsamda yer alan hedefler, öğrencilerin farklı boyutlardaki müziksel becerilerini geliştirmelerini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Temel tasarım yaklaşımı olarak öğrencileri merkeze alan “öğrenci merkezli yaklaşım” ve konu öğretimini merkeze alan “konu merkezli yaklaşım” birlikte tercih edilmiş, eklektik bir yapı ile program oluşturulmuştur. Öğrenci merkezli yaklaşım, öğrencilerin yaşantıları, yetenekleri, ilgileri, yeterlilikleri ve gereksinimleriyle; öğrenme ve öğrenmenin nasıl oluştuğuna, güdülenmeye, öğrenme ve başarı düzeyini bütün öğrenciler için en üste çıkarmada etkili öğretim uygulamalarına yönelik en uygun bilgiyi birleştiren bir yaklaşımdır. Konu merkezli yaklaşım ise öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilere konuya ilişkin bilgi verilmesini amaçlayan bir yaklaşımdır. Bununla birlikte programın felsefi temelleri, pragmatist felsefenin eğitime uygulanması ile örtüşmektedir. Programda öğrenci gereksinimlerini merkeze alan ve öğrenci için işlevsel değeri olan bilgi, beceri ve tutumların öğretilmesi bunun bir göstergesidir.

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme-öğretme yaklaşımını şekillendiren bir diğer husus görevsel (işlevsel) özellikler taşımasıdır. Programda yer verilen konular günlük yaşamda dolaylı ve doğrudan karşılığı olan konulardır. Öğrencilerin öğrenme sürecinde günlük yaşamlarına transfer edebilecekleri veya günlük yaşamlarından öğretim süreçlerine aktarabilecekleri özellikler taşımaktadır.

Müzik Dersi Öğretim Programı'na temel olan öğrenme yaklaşımları uygulamalı davranış analizi ve sosyal etkileşimci kuramdır. Uygulamalı davranış analizi, davranışçı kuramın öne sürdüğü ilkeleri kullanarak sosyal açıdan birey için anlamlı ve toplum için önemli davranışları değiştirmeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Uygulamalı davranış analizinde sosyal açıdan önemli, gözlenebilir ve ölçülebilir hedef davranışlar belirlenerek

bu davranışlarda istendik yönde değişiklik yaratmak için çalışılır. Sosyal etkileşim kuramına göre ise bireyin gelişimi daha bilgili ve deneyimli bir yetişkinin rehberliğinde sosyal bir ortamda gerçekleşir. Diğer bir deyişle bireyler, diğer kişilerle etkileşim kurarak öğrenmektedir. Hedeflenen, bireyi yetişkin rehberliğinden bağımsız hâle getirmektir. Bu amaçla yetişkin, destek sunarak öğrencinin söz konusu becerilerde bağımsızlaşmasını sağlar. Program geliştirme sürecinde söz konusu yaklaşımlar bir alandaki yeterliliği oluşturan hedef ve hedef davranışların ön koşul ve ardıllığı noktasında dikkate alınmıştır. Bununla birlikte, programda yer verilen hedef ve hedef davranışlar aşamalı olarak ele alınmamış, müziksel beceriler ve alanlara göre ardışık bir sırada ortaya konulmamıştır.

Müzik Dersi Öğretim Programı kapsamında öğrenme öğretme süreçlerine yönelik birden fazla yöntem ve tekniğe yer verilmiştir. Müzik eğitimi ve özel eğitimde yer alan yöntem ve teknikler bir arada kullanılmıştır. Orff, Dalcroze, Kodaly, Suzuki ve kulaktan öğretim gibi müzik eğitim yöntemleri; öğrencilerin yaratıcı potansiyellerini ortaya çıkarmaya yönelik öğrenme öğretme süreçlerine dâhil edilmiştir. Özel eğitimde kullanılan uygulamalı davranış analizi temelli bir yöntem olan doğrudan öğretim yöntemine de yer verilmiştir. Bununla birlikte anlatım, soru cevap, gösterip yaptırma, gösteri ve şematik düzenleyicilerle öğretim yöntemleri de hedef ve hedef davranışlara yönelik öğrenme öğretme süreçlerinde ele alınmıştır.

Programdaki öğrenme-öğretme süreçleri bağlamında tek bir yaklaşım ya da yöntem benimsenmemeli, farklı öğretim yöntem ve teknikleri öğrencilerin özelliklerine ve gereksinimlerine göre bir arada kullanılmalıdır. Ayrıca öğrenme-öğretme sürecinde uygun öğretim stratejileri seçilirken hedef davranışlar, öğrencilerin ön bilgi, beceri, tutum, değerler ve gelişim düzeyleriyle birlikte öğrenilecek konu, erişilebilir kaynaklar/olanaklar ve ayrılan süre de dikkate alınmalıdır. Öğrenme öğretme sürecinde mümkün olduğunca bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılmalıdır. Bu teknolojilerin kullanılması öğretim stratejilerini zenginleştirirken aynı zamanda öğrencilerin öğrenmelerini de destekleyecektir.

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Ölçme ve değerlendirme, öğrenme-öğretme süreçlerinin etkisini ortaya koymada ve gelişmelerin beklenen düzeyde olup olmadığına karar vermede önemli bir yere sahiptir. Öğretim sürecinde programların istenilen başarıyı gösterip göstermediği, öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve tutumların gelişip gelişmediği ölçme ve değerlendirme yoluyla belirlenir. Ölçme ve değerlendirme yapılması, öğrenme-öğretme sürecini izleme, her aşamada ortaya çıkan sorunları tespit etme ve düzenleme olanağı sağlar. Öğretmenler, öğrencilerin programla ilgili bilgi, beceri, değer ve tutumlarına yönelik gereksinimlerini belirlemede, bireysel gelişimlerini izlemede, öğrencileri öğrenmeye ve becerilerini geliştirmeye yönelik destekleme sürecinde değerlendirme yapar. Böylece, değerlendirme öğrencilerin eğitiminde geliştirici bir rol oynar.

Öğrencilerin müzik dersi becerilerindeki gelişimlerinin sürekli izlenmesi, her bir öğrenme alanında öğretmenin sınıf içi gözleme dayalı bir değerlendirme yapmasını gerektirir. Süreç içinde yapılan ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, becerilerin ne ölçüde edinildiğini ortaya koyacak uygulamalar ve öğrenme deneyimlerinin oluşturulması önemlidir. Özellikle öğrencileri öğretim esnasında anlık olarak izleme, geri bildirimde bulunma ve yönlendirme önem taşır.

Müzik Dersi Öğretim Programı'nda ön, süreç ve sonuç değerlendirmede öğrenciler ağırlıklı olarak alternatif ölçme değerlendirme yaklaşımıyla değerlendirilmektedir. Öğrencilerin performansını ölçme ve değerlendirme aracı olarak gözlem formu, informel ölçü araçları ve kontrol listeleri kullanılabilir.

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULAMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme alanlarının her birinde edinilen bilgi ve beceriler, öğrenme sürecinde birbirini etkilemekte ve tamamlamaktadır. Bu doğrultuda öğretim planlarını öğrencilerin “BEP’lerinde” yer alan gereksinimlerini dikkate alarak farklı öğrenme alanlarından hedef ve hedef davranışlar seçerek oluşturunuz.
- Öğrencilerin özellikleri ve gereksinimlerini göz önünde bulundurarak öğretim materyallerinde uyarlamalar ve ortam düzenlemeleri yapınız. Öğrenme sürecinde materyal çeşitliliğini sağlayınız.
- Öğrencilerin ilgi, yetenek ve tercihlerine göre öğrenme alanlarındaki hedef ve hedef davranışlara uygun olarak öğretimi bireyselleştiriniz.
- Öğrencilerin eğitim öğretim sürecini bir bütün olarak tamamlamaları için Müzik dersi işlenirken diğer dersler ile ilişkilendirmeler göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin Sosyal Hayat dersindeki Atatürk’ün getirdiği yenilikler ile ilgili konular işlenirken Atatürk ile ilgili şarkılara Müzik dersinde de yer verilebilir. Bununla birlikte, Beden Eğitimi dersindeki ritimli hareketler ve dans konusu ile Müzikli Oyunlar ve Dans öğrenme alanındaki hedefler eş zamanlı olarak çalışılabilir.
- Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı'nın farklı öğrenme alanlarındaki hedefler ve hedef davranışlar öğrencilerin gereksinimlerine göre birbiri ile ilişkili biçimde ele alınabilir. Örneğin Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme öğrenme alanındaki ezgi ve ritim cümleleri ile ilgili hedefler, Müziksel Yaratıcılık öğrenme alanındaki aynı kapsamda yer alan hedeflerle birlikte çalışılabilir.
- Müzik dersi kapsamında çalışmalar yapılırken öğrenme öğretme süreçlerinde öğrencilerin sıra alma, bekleme, iletişim başlatma, sürdürme gibi sosyal becerilerini; sınıf içi katılımlarını, olumlu akran iletişimini ve etkileşimini teşvik ediniz ve destekleyiniz.
- Dersin işlenişinde ve uygulamalarda görsel iletişim araçlarına yer veriniz. Slayt, bilgisayar, etkileşimli tahta, internet, piktogramlar, EBA içerikleri vb. öğretim araçlarını etkin olarak kullanınız. Teknolojik araç ve gereçleri kullanırken gizlilik, bütünlük ve erişilebilirliğe dikkat ediniz ve internetin güvenli kullanımı konusunda gerekli uyarılar yaparak tedbirleri alınız. Dijital kaynakların kullanımında etik kurallara ve telif haklarına uyunuz, kurallara uyulması konusunda öğrencileri teşvik ediniz.
- Müzik etkinlikleri aracılığı ile tüm gelişim alanlarına yönelik olarak özellikle de ifade edici dil becerileri sınırlı olan, ses dahi çıkaramayan, düşük dil performansına sahip öğrenciler için de programda hedef ve hedef davranışlar yer almaktadır. Dersi planlarken tüm öğrencilerin aktif katılımlarını sağlayacak şekilde bu hususu dikkate alınız.

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI

Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı'nda beş öğrenme alanına yer verilmiştir. Bu öğrenme alanları “**Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme, Müziksel Bilgilenme ve Performans, Müzikli Oyunlar ve Dans, Müzik Kültürü ve Müziksel Yaratıcılık**” olarak belirlenmiştir. Aşağıda bu öğrenme alanlarına yönelik hedef, hede davranış ve açıklamalara ilişkin kodlamaya yer verilmiştir.

Şekil 1. Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı Öğrenme Alanları

Müzik Dersi Öğretim Programı Öğrenme Alanları	
1	Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme
2	Müziksel Bilgilenme ve Performans
3	Müzikli Oyunlar ve Dans
4	Müzik Kültürü
5	Müziksel Yaratıcılık

Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme

Müzik becerilerinin temelinde müzikal duyuş ve dinleme, müzikle ilgili özellikleri fark etme, algılama ve okuma yer alır. Öğrencilerin müziksel becerilerinin geliştirilmesi için işitsel algılama, tanıma, hatırlamaya yönelik beceriler ile hız ve gürlük terimlerini tanıma; müziksel okuma ile ilgili notaları tanıma, ayırt etme, çözme ve çözümlenme, şarkıları notalarıyla okuma; dinleme ile ilgili müziğin farklı türlerini dinleme ve ayırt etmeye yönelik becerilere bu öğrenme alanında yer verilmiştir. Öğretim programındaki bu becerilerin geliştirilmesiyle öğrencilerin müzikal becerilerini temellendiren davranışları edinmesi amaçlanmaktadır.

Müziksel Bilgilenme ve Performans

Müziğin temel öğelerine ilişkin edinilen bilgi temelinde öğrencilerin hız ve gürlük terimlerini, farklı türdeki çalgıları, teknolojik müzik yapma aletlerini tanıması; sesini kullanma, bireysel ve grupla şarkı söyleme, ritimsel kalıplara eşlik etme, karaoke yapma, enstrüman çalma gibi performans becerilerinin geliştirilmesi bu öğrenme alanında yer almaktadır. Bununla birlikte İstiklal Marşı'nı kurallarına uygun olarak hız ve gürlüğüne dikkat ederek söyleme becerisinin geliştirilmesi de bu öğrenme alanında ele alınmıştır. Öğretim programında, bu öğrenme alanı kapsamında yer verilen becerilerin geliştirilmesiyle öğrencilerin sesini doğru şekilde kullanarak müziğe eşlik etmesi veya şarkı söylemesi ile enstrüman çalmasına yönelik davranışları edinmesi amaçlanmaktadır.

Müzikli Oyunlar ve Dans

Gelişimsel düzeyi ve özellikleri fark etmeksizin tüm bireyler için oyun ve dans anlamlı öğrenme deneyimleri oluşturan araçlardır. Bu öğrenme alanında öğrencilerin müziksel algı ve edindikleri beceriler temelinde, oyun ve dans performanslarını geliştirmesine yönelik hedefler yer almaktadır. Öğrencilerin farklı bölgelere ait folklorik özelliklerin ve dünya danslarının farkında olması, oyun ve dans etkinliklerine katılarak öz güven ve motivasyon kazanması, grup içerisinde uyumlu hareket etmeyi müzikli oyunlar ve dans aracılığı ile edinmesi amaçlanmaktadır.

Müzik Kültürü

Müzik kültürü; bireylerin genel kültürünün yanında kazandığı müzik sanatına ilişkin bilgi, beceri, tutum ve davranışlarla müzik ortamlarında geçerli ahlak kuralları, gelenekler ve alışkanlıklardan oluşan karmaşık bir bütündür. Bir toplumun müzik kültürünü kullanılan çalgılar, müzisyenler, müzik dinleme alışkanlıkları, müzikli ortamlarda uyulan görgü kuralları gibi pek çok öge oluşturur. Bu programda öğrencilerin müzik kültürlerinin geliştirilmesiyle milli ve manevi değerleri anlamaları, kendi müzik arşivlerini oluşturmaları, müziksel çeşitliliği anlamaları ve müziksel beğenilerini oluşturmaları amaçlanmaktadır. Bu amaçlarla ülkemizdeki ve dünyadaki ünlü müzisyenleri tanıma, bireysel müzik arşivi oluşturma, İstiklal Marşı'nı dinleme ve söyleme kurallarına uyma, dinlediği müziklerle ilgili hissettiklerini ifade etme gibi müzik kültürünü geliştirici hedefler oluşturulmuştur.

Müziksel Yaratıcılık

Müzik eğitiminde yaratıcılık; genelde yeni bir müzik eseri oluşturmak, üretmek biçiminde düşünülmektedir. Müziksel yaratıcılığın gelişmesi için öğrencilere öğrenme öğretme süreçlerinde materyal çeşitliliğinin sağlanması, farklı öğrenme deneyimleri ve kendiliğinden ortaya koyabilecekleri yaşantılar oluşturmalarına fırsat verilmesi önemlidir. Bu doğrultuda, programda müziksel yaratıcılığın geliştirilmesine ilişkin; özgün melodiler ve ses oluşturma, basit müzik aletleri tasarlama, doğaçlama ritim tutma ve dans etmeye yönelik hedeflere yer verilmiştir.

Özel Eğitim Meslek Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı'nda öğrenme alanı, hedef ve hedef davranışlara ilişkin kodlamada aşağıdaki sistematik izlenmiştir:

Şekil 2. Kodlamalar

Öğrenme Alanı	Hedef Numarası	Hedef Davranış Numarası
1	1.1	1.1.1.

2. HEDEFLERİN YAPISI

Tablo 1. Öğretim Programının Öğrenme Alanları, Hedef ve Hedef Davranış Sayıları

Öğrenme Alanları	Hedef Sayıları	Hedef Davranış Sayıları
Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme	18	63
Müziksel Bilgilenme ve Performans	27	87
Müzikli Oyunlar ve Dans	4	11
Müzik Kültürü	11	42
Müziksel Yaratıcılık	6	17
Toplam	66	220

Tablo 2. Öğrenme Alanlarında Yer Alan Hedeflerin Taksonomik Sınıflandırılması

Öğrenme Alanları	Bilişsel	Duyuşsal	Psikomotor
Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme	15	2	1
Müziksel Bilgilenme ve Performans	16	1	10
Müzikli Oyunlar ve Dans	-	1	3
Müzik Kültürü	6	2	3
Müziksel Yaratıcılık	1	1	4
Toplam	38	7	21

3. HEDEF, HEDEF DAVRANIŞLAR VE AÇIKLAMALAR

	Hedef	Hedef Davranışlar	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Araçları
1. MÜZİKSEL İŞİTME, OKUMA VE DİNLEME	1.1. Temel müzik işaretlerini tanıır.	1.1.1. Üzerine nota yazılan çizgilerin dizek (porte) olduğunu ifade eder. 1.1.2. Dizek başlangıcına yazılan sembolün sol anahtarı olduğunu ifade eder. 1.1.3. Ölçüleri birbirinden ayıran çizgilerin ölçü çizgisi olduğunu ifade eder. 1.1.4. Ezgilerin sonuna kapanışı belirtmesi için konulan işaretin bitiş çizgisi olduğunu ifade eder. 1.1.5. Sol anahtarının yanına yazılan sayıların ölçü sayısı olduğunu ifade eder. 1.1.6. Ezginin herhangi bir yerinde nefes alınması gerektiğini gösteren işaretin nefes işareti olduğunu ifade eder. 1.1.7. Bitiş çizgisinden önceki ölçü çizgisinin önüne konulan işaretin tekrar işareti olduğunu ifade eder. 1.1.8. Gösterilen işaretin bir vuruşluk sus işareti olduğunu ifade eder.	Soru-Cevap Anlatım Doğrudan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.2. Müziğin temel öğelerini tanıır.	1.2.1. Müziğin temel öğelerinin ritim ve ezgi olduğunu söyler. 1.2.2. Ritim ve ezgiyi ayırt eder. 1.2.3. Müziklerde ezgi ve ritim cümlelerini fark eder. 1.2.4. Ezgi ve ritim cümlelerinin motiflerden oluştuğunu söyler. 1.2.5. Dinlediği ritim ve ezgi cümlelerindeki motifleri ayırt eder.	Soru-Cevap Anlatım Doğrudan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.3. Dinletilen müziklerde temel hız basamaklarını ayırt eder.	1.3.1. Yavaş hızda olanı ayırt eder. 1.3.2. Orta hızda olanı ayırt eder. 1.3.3. Çabuk hızda olanı ayırt eder.	Soru-Cevap Anlatım Orff Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.4. Dinletilen müziklerde temel gürlük basamaklarını ayırt eder.	1.4.1. Hafif gürlükte olanı ayırt eder. 1.4.2. Orta gürlükte olanı ayırt eder. 1.4.3. Kuvvetli gürlükte olanı ayırt eder.	Soru-Cevap Anlatım Orff Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi

1. MÜZİKSEL İŞİTME, OKUMA VE DİNLEME	1.5. Farklı türdeki müziklere uygun hız ve gürlükte eşlik eder.	1.5.1. Öğretmeninin gösterdiği şekilde bireysel olarak eşlik eder. 1.5.2. Öğretmeninin gösterdiği şekilde grup ile eşlik eder.	Soru-Cevap Anlatım Orff	Kontrol Listesi
	1.6. Kadın sesini incelik kalınlığına göre ayırt eder.	1.6.1. İnce kadın sesini ayırt eder. 1.6.2. Orta kalınlıktaki kadın sesini ayırt eder. 1.6.3. Kalın kadın sesini ayırt eder.	Soru-Cevap Anlatım Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.7. Kadın sesi gruplarının adlarını söyler.	1.7.1. İnce kadın sesinin soprano olduğunu söyler. 1.7.2. Orta kalınlıktaki kadın sesinin mezzosoprano olduğunu söyler. 1.7.3. Kalın kadın sesinin alto olduğunu söyler.	Soru-Cevap Anlatım Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.8. Erkek sesini incelik kalınlığına göre ayırt eder.	1.8.1. İnce erkek sesini ayırt eder. 1.8.2. Orta kalınlıktaki erkek sesini ayırt eder. 1.8.3. Kalın erkek sesini ayırt eder.	Soru-Cevap Anlatım Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.9. Erkek sesi gruplarının adlarını söyler.	1.9.1. İnce erkek sesinin tenor olduğunu söyler. 1.9.2. Orta kalınlıktaki erkek sesinin bariton olduğunu söyler. 1.9.3. Kalın erkek sesinin bas olduğunu söyler.	Soru-Cevap Anlatım Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.10. Notaları tanıır.	1.10.1. La notasını ifade eder. 1.10.2. Sol notasını ifade eder. 1.10.3. Fa notasını ifade eder. 1.10.4. Mi notasını ifade eder. 1.10.5. Re notasını ifade eder. 1.10.6. Kalın do notasını ifade eder. 1.10.7. Si notasını ifade eder. 1.10.8. İnce do notasını ifade eder.	Soru-Cevap Anlatım Kodaly Doğrudan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.11. Nota değerlerini tanıır.	1.11.1. Notanın bir vuruşluk olduğunu ifade eder. 1.11.2. Notanın yarım vuruşluk olduğunu ifade eder. 1.11.3. Notanın iki vuruşluk olduğunu ifade eder. 1.11.4. Notanın çeyrek vuruşluk olduğunu ifade eder.	Soru-Cevap Anlatım Doğrudan Öğretim Dalcroze	Kontrol Listesi

1. MÜZİKSEL İŞİTME, OKUMA VE DİNLEME	1.12. Şarkıları notalarıyla okur.	1.12.1. Şarkıları bonasını yaparak okur. 1.12.2. Şarkıları solfej yaparak okur.	Doğrudan Öğretim Kulaktan Öğretim Kodaly	Kontrol Listesi
	1.13. Atatürk ile ilgili şarkılar dinlemekten zevk alır.	1.13.1. Atatürk ile ilgili şarkıları dinlemeye istekli olur. 1.13.2. Atatürk ile ilgili marşları dinlemeye istekli olur.	Anlatım Soru-Cevap Kodaly	Kontrol Listesi
	1.14. Ülkemizdeki müzik türlerini dinler.	1.14.1. Türk halk müziği dinler. 1.14.2. Türk sanat müziği dinler. 1.14.3. Türk pop müziği dinler. 1.14.4. Çoksesli çağdaş Türk müziği dinler.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	1.15. Dinlediği müzik türünü ayırt eder.	1.15.1. Türk halk müziği olduğunu ifade eder. 1.15.2. Türk sanat müziği olduğunu ifade eder. 1.15.3. Türk pop müziği olduğunu ifade eder. 1.15.4. Çoksesli çağdaş Türk müziği olduğunu ifade eder.	Soru-Cevap Anlatım Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi
	1.16. Millî ve manevî günler ile ilgili müzikler dinler.	1.16.1. Millî ve manevî günlerle ilgili öğretmeninin belirlediği müzikleri dinler. 1.16.2. Millî ve manevî günlerle ilgili kendi belirlediği müzikleri ifade eder.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	1.17. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzikleri dinler.	1.17.1. Belirli gün ve haftalarla ilgili öğretmeninin belirlediği müzikleri dinler. 1.17.2. Belirli gün ve haftalarla ilgili kendi belirlediği müzikleri dinler.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	1.18. Teknolojik müzik aletleriyle yapılan müzikleri dinlemekten zevk alır.	1.18.1. Teknolojik müzik aletleriyle yapılan müzikleri fark eder. 1.18.2. Teknolojik müzik aletleri ile yapılan müzik çalışmalarını dinlemeye istekli olur.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
Açıklamalar	<p>1.3. Hız basamaklarının birbirinden ayırt edilmesi beklenmektedir. Dinlediği müziklerdeki hız basamaklarını ayırt etmeye yönelik öğrencilerden farklı tepkiler (söyleme, el kaldırma, baş sallama vb.) alınabilir.</p> <p>1.4. Gürlük basamaklarının birbirinden ayırt edilmesi beklenmektedir. Dinlediği müziklerdeki gürlük basamaklarını ayırt etmeye yönelik öğrencilerden farklı tepkiler (söyleme, el kaldırma, baş sallama vb.) alınabilir.</p> <p>1.5. Öğrencilerden çalarak veya söyleyerek eşlik etmesi beklenmektedir.</p> <p>1.10. Notaların dizekteki yerinin gösterilmesi veya gösterilen notanın adının söylenmesi beklenmektedir.</p> <p>1.15. Farklı müzik türlerini ayırt etme, klasik müzik, caz, blues, rock vb. türler de ele alınabilir.</p> <p>1.18. Soundbeam, dubstep, dj mix, elektronik bateri ile yapılan müzikler kullanılabilir.</p>			

	Hedef	Hedef Davranışlar	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Araçları
2. MÜZİKSEL BİLGİLENME VE PERFORMANS	2.1. Diyafram nefesini tanır.	2.1.1. Şarkı söylerken kullanılan nefesin diyafram nefesi olduğunu söyler. 2.1.2. Vücudunda diyafram nefesinin yerini gösterir.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.2. Diyafram nefesi alır.	2.2.1. Sırtı dik ve ayakları yere tam basacak şekilde oturur. 2.2.2. Burnundan uzun nefes alarak diyaframını doldurur. 2.2.3. Aldığı nefesi ağızdan üfleterek yavaşça verir.	Doğrudan Öğretim Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma)	Kontrol Listesi
	2.3. Nefes çalışmaları yapar.	2.3.1. Aldığı nefesi "S" vokali ile uzun sürede verir. 2.3.2. Aldığı nefesi "S" vokali ile kesik kesik verir. 2.3.3. Aldığı nefesi "S" vokali ile karışık olarak kesik kesik ve uzun şekilde verir.	Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Doğrudan Öğretim Anlatım	Kontrol Listesi
	2.4. Orta tonlarda yanaşık sesli ezgilerle ses açma çalışmaları yapar.	2.4.1. "M" konsonuyla kapalı ağız çalışması yapar. 2.4.2. "A" vokalini kullanarak ses çalışması yapar. 2.4.3. "E" vokalini kullanarak ses çalışması yapar. 2.4.4. "İ" vokalini kullanarak ses çalışması yapar.	Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Doğrudan Öğretim Anlatım	Kontrol Listesi
	2.5. Verilen ritim kalıplarını ritim çalgılarıyla çalar.	2.5.1. Bir vuruşluk ritimleri çalar. 2.5.2. Yarım vuruşluk ritimleri çalar. 2.5.3. İki vuruşluk ritimleri çalar. 2.5.4. Çeyrek vuruşluk ritimleri çalar. 2.5.5. Yarım, bir, iki ve çeyrek vuruşluk ritimlerden oluşan ritim kalıplarını çalar.	Orff Anlatım Soru-Cevap Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma)	Kontrol Listesi
	2.6. Verilen ritim kalıplarını beden perküsyonu ile çalar.	2.6.1. Bir vuruşluk ritimleri çalar. 2.6.2. Yarım vuruşluk ritimleri çalar. 2.6.3. İki vuruşluk ritimleri çalar. 2.6.4. Çeyrek vuruşluk ritimleri çalar. 2.6.5. Yarım, bir, iki ve çeyrek vuruşluk ritimlerden oluşan ritim kalıplarını çalar.	Dalcroze Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Kulaktan Öğretim	Kontrol Listesi

2. MÜZİKSEL BİLGİLENME VE PERFORMANS	2.7. Temel gürlük terimlerini ayırt eder.	2.7.1. Hafif gürlükte olanı ayırt eder. 2.7.2. Orta gürlükte olanı ayırt eder. 2.7.3. Kuvvetli gürlükte olanı ayırt eder.	Kulaktan Öğretim Soru-Cevap Anlatım	Kontrol Listesi
	2.8. Temel gürlük terimlerinin adlarını söyler.	2.8.1. Hafif gürlükte olanın piyano olduğunu söyler. 2.8.2. Orta gürlükte olanın mezzoforte olduğunu söyler. 2.8.3. Kuvvetli gürlükte olanın forte olduğunu söyler.	Doğrudan Öğretim Kulaktan Öğretim Dalcroze Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.9. Müzikleri gürlük basamaklarına uygun olarak seslendirir.	2.9.1. Piyano gürlük basamağına uygun seslendirir. 2.9.2. Mezzoforte gürlük basamağına uygun seslendirir. 2.9.3. Forte gürlük basamağına uygun seslendirir.	Kulaktan Öğretim Anlatım	Kontrol Listesi
	2.10. Temel hız terimlerini ayırt eder.	2.10.1. Yavaş hızda olanı ayırt eder. 2.10.2. Orta hızda olanı ayırt eder. 2.10.3. Çabuk hızda olanı ayırt eder.	Kulaktan Öğretim Dalcroze Soru-Cevap Anlatım	Kontrol Listesi
	2.11. Temel hız terimlerinin adlarını söyler.	2.11.1. Yavaş hızda olanın adagio olduğunu söyler. 2.11.2. Orta hızda olanın moderato olduğunu söyler. 2.11.3. Çabuk hızda olanın allegro olduğunu söyler.	Doğrudan Öğretim Kulaktan Öğretim Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.12. Müzikleri hız basamaklarına uygun olarak seslendirir.	2.12.1. Adagio hız basamağını kullanarak söyler. 2.12.2. Moderato hız basamağını kullanarak söyler. 2.12.3. Allegro hız basamağını kullanarak söyler.	Kulaktan Öğretim Anlatım	Kontrol Listesi
	2.13. Müzikleri hız ve gürlük basamaklarına uygun olarak seslendirir.	2.13.1. Uygun hızda seslendirir. 2.13.2. Uygun gürlükte seslendirir. 2.13.3. Uygun hız ve gürlükte seslendirir. 2.13.4. Grup içinde uygun hız ve gürlükte seslendirir.	Kodaly Orff Anlatım	Kontrol Listesi
	2.14. Çalgıları tanıır.	2.14.1. Vurmalı çalgıları sorulduğunda gösterir. 2.14.2. Tuşlu çalgıları sorulduğunda gösterir. 2.14.3. Üfleli çalgıları sorulduğunda gösterir. 2.14.4. Telli çalgıları sorulduğunda gösterir. 2.14.5. Yaylı çalgıları sorulduğunda gösterir.	Doğrudan Öğretim Soru-Cevap	Kontrol Listesi

2. MÜZİKSEL BİLGİLENME VE PERFORMANS	2.15. Çalgıları çalınış biçimine göre sınıflandırır.	2.15.1. Vurmalı çalgıları sınıflandırır. 2.15.2. Tuşlu çalgıları sınıflandırır. 2.15.3. Üflemeli çalgıları sınıflandırır. 2.15.4. Telli çalgıları sınıflandırır. 2.15.5. Yaylı çalgıları sınıflandırır.	Doğrudan Öğretim Şematik Düzenleyicilerle Öğretim Orff	Kontrol Listesi
	2.16. Dinlediği müzikte kullanılan enstrümanları sıralar.	2.16.1. Enstrümanları tahmin eder. 2.16.2. Enstrümanların adlarını söyler.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.17. Teknolojik müzik yapma aletlerini tanıır.	2.17.1. Soundbeami sorulduğunda gösterir. 2.17.2. Dubstep dj mixi sorulduğunda gösterir. 2.17.3. Elektronik bateryi sorulduğunda gösterir.	Doğrudan Öğretim Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.18. Teknolojik müzik yapma aletlerini kullanır.	2.18.1. Soundbeami kullanır. 2.18.2. Dubstep djmixi kullanır. 2.18.3. Elektronik bateryi kullanır.	Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.19. Karaokeyi tanıır.	2.19.1. Karaoke yapma araçlarını ifade eder. 2.19.2. Karaokein yapma basamaklarını açıklar.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.20. Karaoke aracılığıyla müzik yapar.	2.20.1. Mikrofonu alır. 2.20.2. Şarkıyı başlatır. 2.20.3. Şarkıyı söyler.	Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.21. İstiklal Marşı'nı söyler.	2.21.1. İstiklal Marşı'nın sözlerini anlamlı bütünler hâlinde melodisiz söyler. 2.21.2. İstiklal Marşı'nı söz+ritim+ezgi sıralamasına uygun olarak söyler. 2.21.3. İstiklal Marşı'nı söz+ritim+ezgi sıralamasına uygun olarak grupla söyler.	Kulaktan Öğretim Kodaly Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.22. Atatürk ile ilgili şarkılar söyler.	2.22.1. Bireysel olarak Atatürk ile ilgili şarkılar/marşlar söyler. 2.22.2. Grupla Atatürk ile ilgili şarkılar/marşlar söyler.	Kulaktan Öğretim Kodaly	Kontrol Listesi

2. MÜZİKSEL BİLGİLENME VE PERFORMANS	2.23. Müziğimizdeki türlerden örnekler seslendirir.	2.23.1. Çocuk şarkıları seslendirir. 2.23.2. Tekerleme seslendirir. 2.23.3. Türk halk müziği eserleri seslendirir. 2.23.4. Türk sanat müziği eserleri seslendirir. 2.23.5. Türk pop müziği eserleri seslendirir.	Kulaktan Öğretim Kodaly	Kontrol Listesi
	2.24. Enstrüman çalar.	2.24.1. Bireysel olarak enstrüman çalar. 2.24.2. Grupla enstrüman çalar.	Suzuki Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	2.25. Farklı enstrümanlar çalmaktan zevk alır.	2.25.1. Farklı enstrümanların varlığını fark eder. 2.25.2. Farklı enstrümanlar çalmaya istekli olur.	Orff Soru-Cevap Gösteri	Kontrol Listesi
	2.26. Teknolojik ses ve müzik ekipmanlarını tanıır.	2.26.1. İnsan sesi için kullanılanları ifade eder. 2.26.2. Müzik aletleri için kullanılanları ifade eder. 2.26.3. İnsan sesi ve müzik aletleri için ortak kullanılanları ifade eder.	Doğrudan Öğretim Soru-Cevap Anlatım	Kontrol Listesi
	2.27. Teknolojik ses ve müzik ekipmanlarını uygun şekilde kullanır.	2.27.1. İnsan sesi için kullanılan teknolojik ses ve müzik ekipmanlarını kullanır. 2.27.2. Müzik aletleri için kullanılan teknolojik ses ve müzik ekipmanlarını kullanır. 2.27.3. İnsan sesi ve müzik aletleri için ortak kullanılan teknolojik ses ve müzik ekipmanlarını kullanır.	Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Anlatım	Kontrol Listesi
Açıklamalar	<p>2.9. Seslendirme yaparken sesini, bir çalgıyı ya da ikisini bir arada kullanabilir.</p> <p>2.13. Seslendirme yaparken sesini, bir çalgıyı ya da ikisini bir arada kullanabilir. Tekerleme, marş, şarkı, türkülerden yararlanılabilir.</p> <p>2.14. Vurmalı çalgılar ritmik çalgılar ve ritmik ezgili çalgılar olarak düşünülmelidir. Vurmalı çalgılar öğrencilere tanıtılırken ritmik olanlar ve ritmik ezgili olanlardan örnekler seçilerek bu tanıtım yapılabilir. Üflemeli çalgılar ise tahta ve bakır üflemeli olmak üzere iki ana grupta ele alınmalıdır. Üflemeli çalgılar öğrencilere tanıtılırken tahta ve bakır üflemeli olanlardan örnekler seçilerek bu tanıtım yapılabilir.</p> <p>2.26. Mikrofon, hoparlör, bağlantı kabloları, monitör, kolon, mixer, amfi vb. ekipmanlar tanıtılabilir.</p>			

	Hedef	Hedef Davranışlar	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Araçları
3. MÜZİKLI OYUNLAR VE DANS	3.1. Müzikli oyun/dans çalışmaları yapar.	3.1.1. Bireysel müzikli oyun/dans çalışmaları yapar. 3.1.2. Eşli müzikli oyun/dans çalışmaları yapar. 3.1.3. Grup ile müzikli oyun/dans çalışmaları yapar.	Dalcroze Anlatım Rol Oynama Doğrudan Öğretim	Kontrol Listesi
	3.2. Ülkemizdeki farklı halk oyunlarını oynar.	3.2.1. Yavaş hızdaki halk oyunlarını oynar. 3.2.2. Orta hızdaki halk oyunlarını oynar. 3.2.3. Çabuk hızdaki halk oyunlarını oynar.	Anlatım Kulaktan Öğretim Gösteri	Kontrol Listesi
	3.3. Dünya danslarından farklı örnekler sergiler.	3.3.1. Yavaş hızdaki dansları sergiler. 3.3.2. Orta hızdaki dansları sergiler. 3.3.3. Çabuk hızdaki dansları sergiler.	Kulaktan Öğretim Anlatım Gösteri	Kontrol Listesi
	3.4. Belirli gün ve haftalarda gerçekleştirilen müzikli oyun ve dans etkinliklerine katılmaktan hoşlanır.	3.4.1. Belirli gün ve haftalarda gerçekleştirilen müzikli oyun ve dans etkinliklerine katılmaktan zevk alır. 3.4.2. Belirli gün ve haftalarda gerçekleştirilen müzikli oyun ve dans etkinliklerine liderlik etmeye istekli olur.	Gösteri Soru-Cevap	Kontrol Listesi
Açıklamalar	3.2. Farklı halk oyunları türlerinden hızlarına ve ritimlerine göre bireysel, eşli ya da grup olarak uygun olan bir halk oyunu türü seçilebilir. 3.3. Farklı dünya dansı türlerinden hızlarına ve ritimlerine göre bireysel, eşli ya da grup olarak uygun olan bir dünya dansı seçilebilir.			

	Hedef	Hedef Davranışlar	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Araçları
4. MÜZİK KÜLTÜRÜ	4.1. İstiklal Marşı'nı söyleme/dinleme kurallarını söyler.	4.1.1. İstiklal Marşı söylerken hazır ol duruşunda durulacağını söyler. 4.1.2. İstiklal Marşı'na uygun hız ve gürlükte eşlik edileceğini söyler. 4.1.3. İstiklal Marşı'nın sessizce dinlenileceğini söyler. 4.1.4. İstiklal Marşı'nın hazır ol duruşunda dinlenileceğini söyler.	Doğrudan Öğretim Soru-Cevap Anlatım	Kontrol Listesi
	4.2. İstiklal Marşı'nı söyleme/dinleme kurallarına uyar.	4.2.1. İstiklal Marşı'nı söylerken hazır ol duruşunda durur. 4.2.2. İstiklal Marşı'na uygun hız ve gürlükte eşlik eder. 4.2.3. İstiklal Marşı'nı sessizce dinler. 4.2.4. İstiklal Marşı'nı hazır ol duruşunda dinler.	Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Kodaly	Kontrol Listesi
	4.3. Müzik dinleme kurallarını söyler.	4.3.1. Dikkatini müziğe odaklaması gerektiğini söyler. 4.3.2. Farklı ortamlara ilişkin müzik dinleme kurallarını söyler. 4.3.3. Farklı müzik türlerine ilişkin müzik dinleme kurallarını söyler.	Doğrudan Öğretim Soru-Cevap Anlatım	Kontrol Listesi
	4.4. Müziği kurallarına uygun dinler.	4.4.1. Dikkatini müziğe odaklar. 4.4.2. Ritme/müziğe uygun jest ve mimiklerle eşlik eder. 4.4.3. Müziği farklı ortamlarda kurallarına uygun dinler. 4.4.4. Farklı müzik türlerini kurallarına uygun dinler.	Doğrudan Öğretim Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma)	Kontrol Listesi
	4.5. Dünya müziğinden farklı örnekler dinler.	4.5.1. Klasik müzik dinler. 4.5.2. Caz müzik dinler. 4.5.3. Rock müzik dinler. 4.5.4. Blues müzik dinler. 4.5.5. New Age müzik dinler. 4.5.6. Pop müzik dinler.	Anlatım Soru-Cevap	Kontrol Listesi

4. MÜZİK KÜLTÜRÜ	4.6. Ülkemizdeki ünlü müzisyenleri tanıır.	4.6.1. Türk halk müziği müzisyenlerini söyler. 4.6.2. Türk sanat müziği müzisyenlerini söyler. 4.6.3. Türk pop müziği müzisyenlerini söyler. 4.6.4. Çoksesli çağdaş Türk müziği müzisyenlerini söyler.	Anlatım Soru-Cevap Doğrudan Öğretim	Kontrol Listesi
	4.7. Dünya müziğinin ünlü müzisyenlerini tanıır.	4.7.1. Klasik müziğin ünlü müzisyenlerini söyler. 4.7.2. Caz müziğinin ünlü müzisyenlerini söyler. 4.7.3. Rock müziğinin ünlü müzisyenlerini söyler. 4.7.4. Blues müziğinin ünlü müzisyenlerini söyler. 4.7.5. NewAge müziğinin ünlü müzisyenlerini söyler.	Anlatım Soru-Cevap Doğrudan Öğretim	Kontrol Listesi
	4.8. Dinlediği şarkıyı söyleyen müzisyeni tahmin eder.	4.8.1. Dinlediği şarkıyı söyleyen müzisyeni gösterir. 4.8.2. Dinlediği şarkıyı söyleyen müzisyenin adını söyler. 4.8.3. Dinlediği şarkıyı söyleyen müzisyeni gösterir. 4.8.4. Dinlediği şarkıyı söyleyen müzisyeni söyler.	Soru-Cevap	Kontrol Listesi
	4.9. Çevresinde bulunan müzik alet/ekipmanlarını korur.	4.9.1. Müzik alet/ekipmanlarını kullanmadan önce izin alır. 4.9.2. Müzik alet/ekipmanlarını amacına uygun kullanır. 4.9.3. Müzik alet/ekipmanlarını kullandıktan sonra yerine koyar.	Doğrudan Öğretim Anlatım	Kontrol Listesi
	4.10. Bireysel müzik arşivini oluşturur.	4.10.1. Hoşlandığı müzikleri çeşitli dijital ortamlara kaydeder. 4.10.2. Kaydettiği müzikleri çeşitli kategorilere göre gruplar.	Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Anlatım	Kontrol Listesi
	4.11. Dinlediği müziğin hissettirdiklerini söyler.	4.11.1. Müziğin sözlerine-melodisine odaklanır. 4.11.2. Müzikteki söz-ezgi uyumunu fark eder. 4.11.3. Ezgilerdeki iniş-çıkışları fark eder. 4.11.4. Müziğin kendisinde uyandırdığı hisleri adlandırır.	Anlatım Soru-Cevap Kodaly	Kontrol Listesi
Açıklamalar	4.10. Öğrencilerden dijital ortamdan müzikleri indirmesi, farklı kategorilere göre (sanatçılar, müzik türü, tarih ya da kişisel seçimlere göre) gruplayarak kendi arşivini oluşturması beklenmektedir. 4.11. Duygu ve düşüncelerin müzik bilgisi temelinde yorumlanması, adlandırılması kapsamında düşünülmelidir.			

	Hedef	Hedef Davranışlar	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Araçları
5. MÜZİKSEL YARATICILIK	5.1. Müziklere doğaçlama hareketlerle eşlik eder.	5.1.1. Baş ve mimikleriyle eşlik eder. 5.1.2. Beden perküsyonuyla eşlik eder.	Dalcroze Anlatım Orff Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma)	Kontrol Listesi
	5.2. Müziklere doğaçlama olarak çalgılarla eşlik eder.	5.2.1. Vurmalı çalgılar kullanarak eşlik eder. 5.2.2. Telli çalgılar kullanarak eşlik eder. 5.2.3. Üflemeli çalgılar kullanarak eşlik eder. 5.2.4. Tuşlu çalgılar kullanarak eşlik eder.	Anlatım Orff Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma)	Kontrol Listesi
	5.3. Söz ve melodiler oluşturur.	5.3.1. Doğaçlama melodi oluşturur. 5.3.2. Doğaçlama söz oluşturur. 5.3.3. Oluşturduğu melodilere/sözlere ad verir.	Soru-Cevap Anlatım Kodaly	Kontrol Listesi
	5.4. Basit müzik aletleri tasarlar.	5.4.1. Vurmalı çalgılar yapar. 5.4.2. Telli çalgılar yapar. 5.4.3. Üflemeli çalgılar yapar.	Soru-Cevap Anlatım Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Doğrudan Öğretim	Kontrol Listesi
	5.5. Dinlediği farklı ezgi/ritim cümlelerini doğaçlama dansa dönüştürür.	5.5.1. Ezgi cümleleri eşliğinde dans eder. 5.5.2. Ritim cümleleri eşliğinde dans eder.	Dalcroze Anlatım Orff Demonstrasyon (Gösterip Yaptırma) Gösteri	Kontrol Listesi
	5.6. Müziksel yaratıcılık gerektiren etkinliklere katılmaktan zevk alır.	5.6.1. Doğaçlama dans etmeye istekli olur. 5.6.2. Doğaçlama ezgi/ritim oluşturmaktan hoşlanır. 5.6.3. Basit çalgı tasarlamaya istekli olur.	Soru-Cevap Dalcroze Gösteri Orff	Kontrol Listesi
Açıklamalar	5.4. Öğrencilerin çevresindeki materyallerle basit müzik aletleri tasarlamaya yönelik teşvik edilmesi, yaratıcılıklarını ortaya çıkaracak şekilde desteklenmeleri, bağımsız olarak kendilerinin keşfetmesi ve üretmelerine imkân tanınması önemlidir.			

DERS PLANI ÖRNEKLERİ

DERS PLANI-1

BÖLÜM-1	
Dersin Adı	Müzik
Öğrenme Alanı	Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme
Hedef	1.11. Nota değerlerini tanır.
Hedef Davranışlar	1.11.1. Notanın bir vuruşluk olduğunu ifade eder.
BÖLÜM-2	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Doğrudan Öğretim
Öğretim Araç Gereçleri	Nota kartları, çeyrek, yarım ve bir vuruşluk notalardan oluşan bir ezgi cümlesinin yer aldığı çalışma kâğıtları ve yazı tahtası.
Öğretime Hazırlık	Bu çalışma için öğrencilerden ön koşul becerisi olarak notaları şekilsel tanımları, diğer semboller/şekiller arasından ayırt edebilmeleri ve temel müzik işaretlerini tanımları beklenir. Öğrencilerin hedef ve hedef davranışa ilişkin mevcut performans düzeyi ekteki kontrol listesi uygulanarak belirlenebilir.
Ortam Düzenleme	Öğrencilerin birbirlerini ve tahtayı görebilecekleri şekilde oturmaları sağlanır. Materyaller tüm öğrencilerin görüş alanında olacak şekilde düzenlenir.
Dikkat Çekme	Öğrencilere “Bakın sizler için ne hazırladım, tahtaya farklı şekiller çizdim ve siz bunların ne olduğunu biliyorsunuz.” denir. Öğrencilerin dikkati tahtaya çizilmiş farklı nota değerlerine çekilerek her birinin farklı görüldüğü hakkında konuşulur. “Tahtada gördüğünüz her bir notanın şekli farklı. Bugün sizlerle bu notalardan içi dolu ve tek çubuklu olan, bir vuruşluk notaları tanıyacağız.” denir.
Güdüleme	Tahtaya çizilen bir vuruşluk notanın özellikleri betimlenerek öğrencilerin bunu öğrendiklerinde, diğer nota değerleri arasından bu nota değerini ayırt edebilecekleri söylenir.
Gözden Geçirme ve Derse Geçiş	Öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlayabilmeleri için “Bakın tahtada neler var! Çok farklı şekiller var. Bu gördüklerinizden hangileri nota olabilir sizce?” denilerek öğrencilerin yanıtları alınabilir. Ardından “Bugünkü çalışmamızda da bu notaların değerlerini öğreneceğiz.” denir ve çalışma sırasında uyulacak kurallar açıklanır.

BÖLÜM-3

<p>Uygulama</p>	<p><i>Model Olma:</i> Tahtaya çizilen bir vuruşluk nota gösterilerek “Bakın bu notanın içi dolu ve bir çubuğu var. Şekil olarak böyle görünüyor ve biz bu notaya bir vuruşluk nota diyoruz.” denir. Kartlar arasından da bir vuruşluk nota gösterilerek “Bakın burada da bir vuruşluk nota var. Tahtadaki gibi içi dolu ve bir çubuğu olan şekilde.” cümlesi ile açıklama yapılır. Bir vuruşluk notanın farklı örnekleri (çizerek, kartlardan, slayt üzerinden) gösterilir ve bunların hepsinin bir vuruşluk olduğu söylenir. Öğrencilere çeyrek, yarım ve bir vuruşluk notalar arasından bir vuruşluk olanlar gösterilerek “Bu nota kaç vuruşluk?” şeklinde sorulur. Her bir öğrenciden tepki alınır. Doğru yanıtlar betimlenerek pekiştirilir. Desteğe ihtiyacı olanlar için doğru şekilde ifade edenlere dikkat çekilir ve öğrencilerin nasıl yanıtlayacakları tekrar gösterilebilir.</p> <p><i>Rehberli Uygulama:</i> Öğrencilere “Tahtadan sizlerle bir vuruşluk notaları çalıştık. Şimdi de sizin için hazırladığım çalışma kâğıdı üzerinden devam edeceğiz.” denir. İçinde çeyrek, yarım ve bir vuruşluk notalar bulunan bir müzik eserinin notalarını içeren partiyon, öğrencilere çalışma kâğıdı olarak dağıtılır. Öğrencilerden bu müzik eserinin içinde yer alan bir vuruşluk notaları işaretlemeleri istenir. Bir örneğin nasıl yapılacağı öğretmen tarafından öğrencilere gösterilir. Ardından öğrencilerle diğer notalar arasından bir vuruşluk notalar işaretlenir. Bireysel olarak kâğıtlar incelenerek doğru yanıtlar da pekiştirilir. Desteğe ihtiyacı olanlar için doğru yanıtlara dikkat çekilir ve öğrencilerin nasıl yanıtlayacakları tekrar gösterilebilir. Model olma basamağına geri dönülebilir.</p> <p><i>Bağımsız Uygulama:</i> Öğrencilere “Bir vuruşluk notaları kâğıt üzerinde de bulduk. Şimdi sırada kartlar içinden bir vuruşluk notaları yakalama zamanı!” denir. Hazırlanan çeyrek, yarım ve bir vuruşluk notalardan oluşan ritim kalıplarını içeren kartlar her bir öğrenciye karışık bir sırayla gösterilir. Öğrencilerden bireysel olarak bir vuruşluk notayı gördüklerinde ellerini çırpmaları istenir. Her bir kartı göstererek 3-5 saniye öğrencilerin tepkileri için beklenir. Doğru yanıtlar pekiştirilir. Yapamayanlar için rehberli uygulama aşamasına tekrar dönülür.</p> <p>Öğrencilerle derste neler yapıldığı, öğrencilerin neler öğrendiği hakkında konuşulur. Bir vuruşluk notalar ile tanıştıkları ve onları diğer notalar arasından ayırt etmeyi öğrendikleri vurgulanır. Bundan sonraki derslerde bu notayı öğrendikleri için içinde bir vuruşluk notalar olan ritim kalıplarını hemen anlayabilecekleri söylenir. Dersin sonunda o derste yapılanlar bu şekilde özetlenerek ders bitirilir.</p>
<p>Genelleme ve İzleme</p>	<p>Öğrencilerin bir vuruşluk notayı yarım, çeyrek, iki, dört vuruşluk farklı nota değerleri arasından ayırt etmesi, söylemesi/göstermesi sağlanmalıdır.</p>

BÖLÜM-4	
Ölçme ve Değerlendirme	<p>Öğrencilere bu hedef kapsamında hazırlanan “Nota Değerlerini Tanıma Kontrol Listesi” uygulanarak değerlendirme yapılır. Değerlendirme ölçütü %100 olarak belirlenir.</p> <p>Öğrencilerin bireysel özelliklerine göre bu kontrol listesi maddeleri ve değerlendirme ölçütü uyarlanmalıdır.</p>
Veliye Yönelik Öneriler	<p>Evdeki yazılı materyallerde (dergi, gazete, broşür vs.) yer alan notalar var ise çocukları ile nota şekillerinin neler olduğunun konuşulması veliye önerilebilir.</p> <p>Çevrelerindeki materyallerde yer alan semboller arasından notalara benzer olanlar hakkında konuşulması önerilebilir.</p>
Açıklamalar/Dikkat Edilecek Hususlar	<p>Farklı zamanlarda ve diğer öğrenme alanlarındaki hedefler ile ilişkilendirilerek bu hedef davranış ele alınabilir. Örneğin, Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme öğrenme alanında yer alan “1.10. Notaları tanır.” hedefi ile ilişkilendirilebilir.</p> <p>Öğrencilerin özelliklerine ve mevcut performanslarına göre bir vuruşluk nota ile en çok karıştırılabilen yarım vuruşluk notaya bu uygulama sürecinde yer verilmeyebilir. Bununla birlikte yarım vuruşluk nota uygulama sürecinin sonuna doğru çalışmada olumsuz örnek olarak yer alabilir.</p>
Dersin İşlenişine Yönelik Öğretmen Görüşleri	

Nota Değerlerini Tanıma Kontrol Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Hedef	Hedef Davranış	Beceriler	Evet	Hayır	Açıklama
1.11. Nota değerlerini tanıır.	1.11.1. Notanın bir vuruşluk olduğunu ifade eder.	1. Nota değerleri arasından bir vuruşluk olanı gösterir.			
		2. Gösterilen notanın bir vuruşluk olduğunu söyler.			

DERS PLANI ÖRNEĞİ-2

BÖLÜM-1	
Dersin Adı	Müzik
Öğrenme Alanı	Müziksel Bilgilenme ve Performans
Hedef	2.15. Çalgıları çalınış biçimine göre sınıflandırır.
Hedef Davranışlar	2.15.1. Vurmalı çalgıları sınıflandırır. 2.15.2. Tuşlu çalgıları sınıflandırır. 2.15.3. Üflemeli çalgıları sınıflandırır. 2.15.4. Telli çalgıları sınıflandırır. 2.15.5. Yaylı çalgıları sınıflandırır.

BÖLÜM-2	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Doğrudan Öğretim Şematik Düzenleyicilerle Öğretim
Öğretim Araç Gereçleri	Çalgıların isimlerinin de yazılı olduğu resimli çalgı kartları, çalgı seslerini içeren video, tahta, şematik düzenleyicinin yer yer aldığı çalışma kağıtları, çalgı türlerine ait başlık fişleri.
Öğretime Hazırlık	Bu çalışma için öğrencilerden ön koşul becerisi olarak çalgıları tanımaları ve çalınış biçimlerini fark etmeleri beklenir. Öğrencilerin hedef ve hedef davranışa ilişkin mevcut performans düzeyi ekteki kontrol listesi uygulanarak belirlenebilir.
Ortam Düzenleme	Ortam koşullarına göre her bir öğrencinin arka arkaya oturacakları şekilde oturma düzeni sağlanır. Materyaller tüm öğrencilerin görüş alanında olacak şekilde yerleştirilir.
Dikkat Çekme	Öğretmen tarafında öğrencilere “Bakın burada neler var!” denilerek çalgıların resimli kartları gösterilir.
Güdüleme	Öğrencilere “Siz çalgıların sınıflandırmasını öğrendiğinizde konsere, etkinliğe gittiğinizde gördüğünüz çalgıların hangi gruplara ait olduğunu bilebileceksiniz.” denir.
Gözden Geçirme ve Derse Geçiş	Öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlayabilmeleri için “Bakın tahtada hangi çalgıların resimleri var! Kimler bunların isimlerini söyleyecek?” denir ve öğrencilerin yanıtları alınır. Daha sonra “Bu gördüklerinizden hangileri tuşlu, vürmalı, yaylı, üfleli ve telli çalgılar acaba?” diye sorulur. Ardından “Bugünkü çalışmamızda da bu çalgıları çalınış biçimine göre sınıflandırmayı öğreneceğiz.” denir ve çalışma sırasında uyulacak kurallar açıklanır.

BÖLÜM-3	
Uygulama	<p><i>Model Olma:</i> İlk olarak şematik düzenleyici (öğretmen şeması) öğrencilerin görüş alanında olacak şekilde tahtaya yerleştirilir, şema başlıkları olan “vurmalı çalgılar, telli çalgılar, üfleli çalgılar, tuşlu çalgılar ve yaylı çalgılar” yazılı fişleri şemanın üzerinde ilgili alanlara yapıştırılır.</p> <p>Ardından şemada çalgı çeşitlerine ait resimli kartların geleceği boşluklar öğrencilere gösterilerek çalgıların, resimli kartlarının yer aldığı gruba göre şemanın üzerine ekleneceği söylenir.</p> <p>Telli çalgı türlerinden bakılacak olan kartlar (ukulele, bağlama, mandolin) öğrencilerin masalarının üzerine yerleştirilir ve “Önünüze koyduğum resimli kartları tek tek incelemenizi istiyorum.” denilerek her bir öğrencinin incelemesi için kısa bir süre fırsat verilir.</p> <p>Öğrenciler ukulele, bağlama, mandolinin görsellerinin yer aldığı kartları inceledikten sonra, “Bakın bu kartlardaki çalgıların hepsinin teli var ve bu çalgıları tellerine farklı şekillerde (itererek, çekerek, sürterek) etkide bulunarak çalıyoruz. Bu çalgılara telli çalgılar diyoruz.” şeklinde açıklama yapılır. Daha sonra bu çalgıların seslerini bilgisayardan/etkileşimli tahtadan dinleterek/izleterek hangi sesin hangi çalgıya da ait olduğu gösterilir. Ardından şemadaki ait olduğu kategorideki boşluğa yerleştirilir.</p> <p>Şemanın üzerine kartları yerleştirdikten sonra öğrencilerin kartlara odaklanmaları sağlanır. Karttaki görsellerde ne olduğu ve şemanın hangi bölümüne yerleşim yapıldığı sözel olarak tekrarlanır ve öğrencilerden önündeki şemalara kendi yaptığı gibi kartları yerleştirmeleri beklenir.</p> <p>Vurmalı (def, bateri, bendir), üfleli (yan flüt, klarnet, ney), tuşlu (kalimba, org, melodika) ve yaylı çalgıların (viyola, kabak kemane, kemençe) resimli kartları ile de aynı süreçler tekrarlanarak görseller ilgili kategorilere yerleştirilir.</p> <p>Kullanılan şemada dört çalgı türüne ait her bir kategoriye resimli kartların yerleştirilmesi yapılırken ait olduğu çalgı türü kategorisi vurgulanır. Kategoriye ait resimli kartların yerleştirilmesi tamamlandıktan sonra özetlemesi yapılarak kartlar yerleştirilir.</p> <p><i>Rehberli Uygulama:</i> “Şimdi ben söyledikten sonra, kendi şemalarınızda çalgıları çalınış biçimine göre sınıflandıracaksınız ve her bir çalgıyı şemadaki yerlerine yerleştireceksiniz.” denir. Resimli kartlar öğrencilerin görüş alanına yerleştirilir, karışık bir şekilde dizilen kartlara bakarak “Çalgılar çalınış biçimlerine göre nasıl sınıflandırılır?” diye sorulur. Ardından “Şimdi herkes önündeki resimli kartlardan telli çalgıları seçerek şemada ilgili bölüme yerleştiresin.” denir. Öğrenciler doğru tepkide bulunduğu anda betimlenerek pekiştirilir, yanlış kartları seçti ya da tepkisiz kaldıysa ilgili kartlar için model olma aşamasına geri dönülür.</p> <p>Vurmalı (def, bateri, bendir), üfleli (yan flüt, klarnet, ney), tuşlu çalgılar (kalimba, org, melodika) ve yaylı çalgıların (viyola, kabak kemane, kemençe) resimli kartları ile de aynı süreçler gerçekleştirilir.</p> <p><i>Bağımsız Uygulama:</i> Tüm resimli kartlar öğrencilerin önüne karışık şekilde yerleştirilerek “Şimdi önünüze yerleştirdiğim kartlara bakın ve her bir çalgıyı şematik çalışma kağıdınızdaki uygun bölümlere yerleştirin.” yönergesi verilir. Öğrenciler kategorize etmeyi ve yerleştirmeyi doğru şekilde yaptıysa betimlenerek pekiştirilir. Yanlış yaptı ise rehberli uygulama aşamasına dönülerek öğretim süreci tekrarlanır. Öğrenciler bağımsız olarak üç kez üst üste kartların tamamını şemaya doğru bir şekilde anlatarak yerleştirdiklerinde öğretim tamamlanır. Öğrencilerle derste neler yapıldığı, öğrencilerin neler öğrendikleri hakkında konuşulur. Çalgıları çalınış biçimine göre sınıflandırmayı öğrendikleri vurgulanır. Bundan sonraki derslerde çalgıların sınıflandırmasını öğrendikleri için çalgıların hangi kategoriye ait olduğunu ayırt edebilecekleri söylenir.</p>
Genelleme ve İzleme	<p>Çalınış biçimine göre çalgılar gruplandırılırken o gruba ait olmayan çalgıların türü ve çeşitliliği artırılabilir. Örneğin hedeflediğimiz çalgı grubuna ait üç örnek sunulurken diğer gruplara ait beşer örnek sunulabilir.</p> <p>Öğrencilerin izledikleri ya da katıldıkları etkinliklerdeki çalgıları çalınış biçimlerine göre sınıflandırmaları da istenebilir.</p>

BÖLÜM-4	
Ölçme ve Değerlendirme	<p>Öğrencilere bu hedef kapsamında hazırlanan “Çalgıları Çalınış Biçimine Göre Sınıflandırma Kontrol Listesi” uygulanarak değerlendirme yapılır. Değerlendirme ölçütü %100 olarak belirlenir.</p> <p>Öğrencilerin bireysel özelliklerine göre bu kontrol listesi maddeleri ve değerlendirme ölçütü uyarlanmalıdır.</p>
Veliye Yönelik Öneriler	<p>Velilere evde yer alan çalgı görsellerini kullanarak çocukları ile farklı türdeki çalgıların neler olduğunu ve nasıl çalındığını konuşmaları önerilebilir.</p> <p>Evde herhangi bir enstrüman var ise bunun çalınış biçimine göre hangi çalgı grubunda yer aldığından bahsedilmesi önerilebilir.</p>
Açıklamalar/Dikkat Edilecek Hususlar	<p>Farklı zamanlarda ve diğer öğrenme alanlarındaki hedefler ile ilişkilendirilerek bu hedef davranış ele alınabilir. Örneğin, Müziksel Bilgilenme ve Performans öğrenme alanında yer alan “2.14. Çalgıları tanır.” hedefi ile ilişkilendirilebilir.</p> <p>Öğrencilerin özelliklerine ve mevcut performanslarına göre çalınış biçimine göre sınıflandırılacak çalgı sayısı ve türü farklılaştırılabilir.</p> <p>Farklı türdeki çalgılar öğrencilere gösterilerek “Bu çalgılar çalınış biçimine göre hangi türde?” şeklinde sorulabilir.</p>
Dersin İşlenişine Yönelik Öğretmen Görüşleri	

Çalgıları Çalınış Biçimine Göre Sınıflandırma Kontrol Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Hedef	Hedef Davranış	Beceriler	Evet	Hayır	Açıklama
2.15. Çalgıları çalınış biçimine göre sınıflandırır.	2.15.1. Vurmalı çalgıları sınıflandırır.	1. Vurmalı çalgıların resimli kartlarını ayırır.			
		2. Vurmalı çalgıların kartlarını ait olduğu kategoriye yerleştirir.			
	2.15.2. Tuşlu çalgıları sınıflandırır.	1. Tuşlu çalgıların kartlarını ayırır.			
		2. Tuşlu çalgıların kartlarını ait olduğu kategoriye yerleştirir.			
	2.15.3. Üflemeli çalgıları sınıflandırır.	1. Üflemeli çalgıların kartlarını ayırır.			
		2. Üflemeli çalgıların kartlarını ait olduğu kategoriye yerleştirir.			
	2.15.4. Telli çalgıları sınıflandırır.	1. Telli çalgıların kartlarını ayırır.			
		2. Telli çalgıların kartlarını ait olduğu kategoriye yerleştirir.			
	2.15.5. Yaylı çalgıları sınıflandırır.	1. Yaylı çalgıların kartlarını ayırır.			
		2. Yaylı çalgıların kartlarını ait olduğu kategoriye yerleştirir.			

DERS PLANI ÖRNEĞİ-3

BÖLÜM-1	
Dersin Adı	Müzik
Öğrenme Alanı	Müzikli Oyunlar ve Dans
Hedef	3.1. Müzikli oyun/dans çalışmaları yapar. 3.4. Belirli gün ve haftalarda gerçekleştirilen müzikli oyun ve dans etkinliklerine katılmaktan hoşlanır.
Hedef Davranışlar	3.1.3. Grup ile müzikli oyun ve dans çalışmaları yapar. 3.4.1. Belirli gün ve haftalarda gerçekleştirilen müzikli oyun ve dans etkinliklerine katılmaktan zevk alır.
BÖLÜM-2	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, Gösterip Yaptırma, Gösteri
Öğretim Araç Gereçleri	Dans kostümleri, step tahtası, zilli tef, bayrak vb. materyaller; 80-100 metronom aralığında, ritmik sekiz sayılabilecek, belirgin iki bölümden oluşan bir müzik, etkinlik koreografisi.
Öğretime Hazırlık	Bu çalışma için öğrencilerden ön koşul becerisi olarak yönergelere uyma, ezgi ve ritim cümlelerini fark edebilme, grupta uyumlu hareket edebilme ve basit ritim çalgısı çalabilme becerileri beklenir. Öğrencilerin hedef ve hedef davranışlara ilişkin mevcut performans düzeyi ekteki kontrol listesi uygulanarak belirlenebilir.
Ortam Düzenleme	Okulun öğrencilerine uygun bir salon ya da bahçesindeki bir alan, grup ile müzikli oyun çalışması için düzenlenir. Zemine öğrencilerin duracakları/hareket edecekleri noktalarla ilgili işaretlemeler, yön çizimleri gibi ipuçları yerleştirilir.
Dikkat Çekme	Öğrencilere “Yıl içinde sadece siz gençlere ayrılan bir hafta var, biliyor musunuz? Adı da Gençlik Haftası.” şeklinde açıklama yapılır. Kullanılacak materyaller öğrencilere gösterilerek “Sizlerle bu materyalleri kullanarak çok güzel bir çalışma yapacağız.” denir ve materyaller tanıtılır.
Güdüleme	Öğrencilere bu müzikli oyun çalışmasını çok iyi öğrendiklerinde ve yaptıklarında Gençlik Haftası'nda okulda sergileyebilecekleri, ailelerinin de onları izleyebilecekleri ifade edilir.
Gözden Geçirme ve Derse Geçiş	Öğrencilerin önceki etkinliklerde bu tür çalışmalara ilişkin yaptıkları ya da izledikleri hatırlatılır. Öğrencilere “Daha önce sizinle kutlamalar yapmıştık ve bir dans gösterisi de izlemiştik.” denir. Ardından “Bugün sizlerle benzer bir çalışmayı Gençlik Haftası etkinlikleri için yapacağız.” denir ve çalışma sırasında öğrencilerin uyacakları kurallar açıklanır.

BÖLÜM-3	
Uygulama	<p>Öğrencilere “Şimdi sizinle bir müzik dinleyeceğiz, bu müzik bizim Gençlik Haftası'nda yapacağımız etkinliğimizin müziği olacak. Önce müziği dinleyip daha sonra müziğin hareketlerini beraber yapacağız.” denir. Ardından öğrencilere hareketlerin yapılacağı müzik dinletilir. Bu müzikte sekizlik bölümler öğrencilere işitsel olarak fark ettirilir. Örneğin ilk bölümde elleriyle tempo tutarak, ikinci bölümde sadece durarak, üçüncü bölümde bir ritim çalgısıyla ritim tutarak müzikteki bölümler hissettirilir. Daha sonra öğrencilere müzikli etkinlikte yapacakları bireysel hareketler aşamalarıyla gösterilerek ve bunların nasıl yapılacağı anlatılarak model olunur. Ardından bu çalışma için daha önceden belirlenen öğrencilerin sahnede duracakları yerler (bulunulan ortam içerisinde) öğrencilere tanıtılır.</p> <p>Öğrencilere “Şimdi ilk provamız için nasıl kendi yerlerinize geçeceğinizi gösteriyorum.” denerek sahneye geçiş aşaması öğrencilere gösterilir ve öğrencilerin bu şekilde sahnedeki yerlerine geçmeleri prova edilir. Daha sonra müzikli etkinliğin aşamaları öğrencilerle birlikte yapılır.</p> <p>Ritmik sekiz sayılan bölümlerde önce ana hareketler step tahtasında (sağa-sola-öne-arkaya adım atma) gerçekleştirilir. Öğrencilerden materyalleri (zilli tef, bayrak, hulahop vb.) kolları ile yukarıya kaldırarak aynı hareketleri tekrar etmeleri istenir. Çapraz dizilmiş dörder kişilik gruplarda, önceki hareketler senkronize biçimde farklı yönlerde (bir grup aşağıda, diğer grup yukarıda) de tekrarlanır. Her bir öğrenciye etkinlik aşamalarına yönelik bireysel destek sunulur. Hareketleri doğru yapan öğrenciler pekiştirilir.</p> <p>Çalışmanın sonunda öğrencilerin materyalleriyle ritmik şekilde sahneden ayrılmasına yönelik giriş bölümünde yapılan hareketler tekrarlanır. Öğrenciler sahneye giriş yaptıkları alandan ayrılarak çalışmayı tamamlar.</p> <p>Öğrencilerin müzikli etkinlikten keyif alabilecekleri bir ortam oluşturulur. Provalar sırasında öğrencilerin yanına gidilerek bu çalışmaya katılmaktan hoşlanıp hoşlanmadıkları sorulur. Öğrencilerin düşüncelerini ifade etmelerine fırsat verilir ve hareketleri müzik eşliğinde bağımsız olarak yapmaları sağlanana kadar çalışmalara devam edilir.</p> <p>Dersin sonunda öğrencilerle neler yapıldığı, öğrencilerin neler öğrendikleri hakkında konuşulur. Bundan sonraki derslerde bu derste birlikte yaptıkları çalışmaları tekrar ettiklerinde 'Gençlik Haftası' etkinliği için daha hazır olabilecekleri söylenir.</p>
Genelleme ve İzleme	<p>Öğrencilerin bu etkinliği farklı zamanlarda, farklı etkinlikler için ve farklı ortamlarda gerçekleştirmesi desteklenebilir.</p> <p>Bu etkinlikte kullanılan müziğe ilişkin farklı figürlerle çalışma yapılabilir. Öğrencilerin dinledikleri ezgi ve ritim cümlelerini benzer çalışmalarda fark edebilmeleri sağlanabilir.</p>

BÖLÜM-4	
Ölçme ve Değerlendirme	<p>Öğrencilere bu hedef kapsamında hazırlanan “Müzikli Oyun/Dans Çalışmaları Kontrol Listesi” uygulanarak değerlendirme yapılır.</p> <p>Değerlendirme ölçütü %100 olarak belirlenir.</p> <p>Öğrencilerin bireysel özelliklerine göre bu kontrol listesi maddeleri ve değerlendirme ölçütü uyarlanmalıdır.</p> <p>Değerlendirme sürecinde kullanılacak kontrol listesindeki beceriler bu öğretim sürecine uygun olarak hazırlanmıştır. Seçilecek etkinlik koreografisi ve müziğe göre değerlendirmede yer alan becerilerin değiştirilmesi gerekir.</p>
Veliye Yönelik Öneriler	<p>Öğrencilerin çalışmada yer alan materyalleri evde müzik dinlerken kullanabilecekleri velilere önerilebilir.</p> <p>Öğrencilerin öğrendikleri oyun/dans figürlerini evde de prova etmeleri ve sergilemeleri için velilere çocuklarını desteklemeleri önerilebilir.</p>
Açıklamalar/Dikkat Edilecek Hususlar	<p>Müzikli oyunda tercih edilecek şarkı ile öğrencilerden beklenen hareketler, öğrencilerin performanslarına ve ortam özelliklerine göre belirlenmelidir.</p> <p>Öğrencilerin bireysel özellikleri ve gereksinimlerine göre provalar sırasında uygun destek sunulmalıdır.</p> <p>Öğrencilerin ek destek gereksinimleri ve ortam, materyaller, sosyal etkileşimleri için gerekli olan ek uyarlamalara da süreç içinde yer verilmelidir.</p> <p>Etkinlikte kullanılacak materyaller (hulahop, zilli tef, bayrak, ponpon, döviz vb.) öğrencilerin yaş ve performanslarına göre belirlenmelidir.</p> <p>Bu öğretim sürecinde çalışılan hedef davranışlar doğrultusunda edinilen becerilere farklı etkinliklerde yapılacak gösterilerde de yer verilebilir.</p> <p>Farklı zamanlarda ve diğer öğrenme alanlarındaki hedefler ile ilişkilendirilerek bu hedef davranışlar ele alınabilir. Örneğin, Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme öğrenme alanında yer alan “1.2.3. Müziklerde ezgi ve ritim cümlelerini fark eder.” hedefi ile ilişkilendirilebilir.</p> <p>Müzikli oyun/dans gösterisinde farklı çalışmalara da yer verilebilir. Dünya danslarından veya ülkemizdeki halk oyunlarından örnekler bu çalışmalarda yer alabilir.</p>
Dersin İşlenişine Yönelik Öğretmen Görüşleri	

Müzikli Oyun/Dans Çalışmaları Kontrol Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Hedef	Hedef Davranış	Beceriler	Evet	Hayır	Açıklama
3.1. Müzikli oyun/dans çalışmalarını yapar.	3.1.3. Grup ile müzikli oyun ve dans çalışmaları yapar.	1. Ritmik şekilde hareket ederek sahnede belirlenen yerine geçer.			
		2. Gösteri süresince sahnede belirlenen yerinde durur.			
		3. Gösteri sırasında öğretmenin belirlediği yönergelere uyar.			
		4. Hareketleri grupla uyumlu şekilde yapar.			
		5. Materyalleriyle ritmik şekilde sahneden ayrılır.			
3.4. Belirli gün ve haftalarda gerçekleştirilen müzikli oyun ve dans etkinliklerine katılmaktan hoşlanır.	3.4.1. Belirli gün ve haftalarda gerçekleştirilen müzikli oyun ve dans etkinliklerine katılmaktan zevk alır.	1. Etkinliğe katılmaktan hoşlandığını söyler.			
		2. Etkinliğe istekli olarak katılır.			

DERS PLANI ÖRNEĞİ-4

BÖLÜM-1	
Dersin Adı	Müzik
Öğrenme Alanı	Müzik Kültürü
Hedef	4.1. İstiklal Marşı'nı söyleme/dinleme kurallarını söyler. 4.2. İstiklal Marşı'nı söyleme/dinleme kurallarına uyar.
Hedef Davranışlar	4.1.3. İstiklal Marşı'nın hazır ol durumunda dinlenileceğini söyler. 4.2.4. İstiklal Marşı'nı hazır ol durumunda dinler.

BÖLÜM-2	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, Gösterip Yaptırma
Öğretim Araç Gereçleri	Bilgisayar, video.
Öğretime Hazırlık	Bu çalışma için öğrencilerden ön koşul beceriler olarak yönergelere uyma, müziğin başlangıç ve bitişini fark etme ve grupla yönergelere uygun hareket edebilme becerileri beklenir. Öğrencilerin hedef ve hedef davranışa ilişkin mevcut performans düzeyi ekteki kontrol listesi uygulanarak belirlenebilir.
Ortam Düzenleme	Öğrencilerin birbirlerini ve bilgisayarı görebilecekleri şekilde oturmaları sağlanır.
Dikkat Çekme	Öğrencilere "Pazartesi sabahları okula geldiğimizde ve cuma günleri hafta sonu tatiline girmeden önce okul önünde toplu olarak ne töreni yapıyoruz, törende neler yapıyoruz, nasıl duruyoruz?" gibi sorular sorularak onların dikkati çekilir. Öğrencilerin yanıtları alınır.
Güdüleme	Öğrencilere İstiklal Marşı söylerken nasıl davranacaklarını öğrendiklerinde farklı etkinliklerde ve törenlerde İstiklal Marşı sırasında uygun davranışı gerçekleştirebilecekleri söylenir.
Gözden Geçirme ve Derse Geçiş	Öğrencilere farklı törenlerin başlangıcında İstiklal Marşı okudukları ya da dinledikleri hatırlatılır. Bu törenlerde marş sırasında neler yaptıkları konuşulur. Ardından öğrencilere "Bu dersin sonunda İstiklal Marşı dinlerken nasıl davranacağımızı öğreneceğiz." denir ve çalışma sırasında uyulacak kurallar açıklanır.

BÖLÜM-3	
Uygulama	<p><i>Gösterme:</i> Dersin video eşliğinde işleneceği ve her öğrencinin katılımının önemli olduğunu vurgulanır. Daha önceden hazırlanmış olan İstiklal Marşı töreninin olduğu video açılır ve öğrencilere sonuna kadar izletilir. “Videoyu izledik; törende öğrenciler kolları yanlarda, bacakları birleşik, dik ve hareket etmeden sessizce duruyorlar. Biz bu duruşa hazır ol duruşu diyoruz. İstiklal Marşı’nı dinlerken hazır ol duruşunda bulunmamız gerekiyor.” denir. Daha sonra öğrencilere “İstiklal Marşı dinlerken nasıl durmamız gerekiyor?” diye sorulur. Doğru yanıt veren öğrenciler pekiştirilir. Yanlış yanıtlayan ya da tepkisiz kalan öğrencilere uygun şekilde destek sunulur. Ardından hazır ol duruşu yapılarak öğrencilere gösterilir.</p> <p><i>Yaptırma:</i> Öğrencilere “Hadi bakalım, şimdi ayağa kalkalım ve hep birlikte hazır ol duruşunu yapalım.” denir. Doğru yapan öğrenciler pekiştirilir. Yanlış yapan ya da tepkisiz kalan öğrencilere uygun şekilde destek sunulur. Hazır ol duruşu İstiklal Marşı videosu eşliğinde tekrar edilir. Öğrencilerin doğru davranışları pekiştirilir. Desteğe ihtiyacı olanlar için doğru davranışa dikkat çekilir ve İstiklal Marşı’nı dinlerken hazır ol şeklinde durulması gerektiği tekrar belirtilir.</p> <p>Dersin sonunda öğrencilerle neler yapıldığı, öğrencilerin neler öğrendikleri hakkında konuşulur. İstiklal Marşı’nı dinlerken “Hazır ol.” da durmayı öğrendikleri ve bundan sonra okuldaki törenlerde İstiklal Marşı’nı dinlerken bunlara dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.</p>
Genelleme ve İzleme	Farklı etkinliklerde ve törenlerde İstiklal Marşı okunduğunda öğrencilerden bu hedef davranışlar kapsamında öğrendiklerini gerçekleştirmesi beklenir.

BÖLÜM-4	
Ölçme ve Değerlendirme	<p>Öğrencilere bu hedef kapsamında hazırlanan “İstiklal Marşı’nı Dinleme Kuralları Kontrol Listesi” uygulanarak değerlendirme yapılır.</p> <p>Değerlendirme ölçütü %100 olarak belirlenir.</p> <p>Öğrencilerin bireysel özelliklerine göre bu kontrol listesi maddeleri ve değerlendirme ölçütü uyarlanmalıdır.</p>
Veliye Yönelik Öneriler	Öğrencilerin İstiklal Marşı’nı dinlerken uyacakları kuralları sosyal ortamlarda da gerçekleştirmelerini desteklemeleri velilere önerilebilir.
Açıklamalar/Dikkat Edilecek Hususlar	Öğrencilerin özellikleri ve gereksinimlerine göre her bir hedef davranışa ayrı planlarda ya da bu plana İstiklal Marşı ile ilgili diğer hedef davranışlar da eklenerek bütüncül olarak yer verilebilir.
Dersin İşlenişine Yönelik Öğretmen Görüşleri	

İstiklal Marşı'nı Dinleme Kuralları Kontrol Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Hedef	Hedef Davranış	Beceriler	Evet	Hayır	Açıklama
4.1. İstiklal Marşı'nı söyleme/dinleme kurallarını söyler.	4.1.4. İstiklal Marşı'nın hazır ol durumunda dinlenileceğini söyler.	1. Hazır ol durumunda durulacağını söyler.			
4.2. İstiklal Marşı'nı söyleme/dinleme kurallarına uyar.	4.2.4. İstiklal Marşı'nı hazır ol durumunda dinler.	2. Hazır ol durumunda durur.			

DERS PLANI ÖRNEĞİ-5

BÖLÜM-1	
Dersin Adı	Müzik
Öğrenme Alanı	Müziksel Yaratıcılık
Hedef	5.2. Müziklere doğaçlama olarak çalgılarla eşlik eder. 5.6. Müziksel yaratıcılık gerektiren etkinliklere katılmaktan zevk alır.
Hedef Davranışlar	5.2.1. Vurmalı çalgılar kullanarak eşlik eder. 5.6.1. Doğaçlama dans etmeye istekli olur.
BÖLÜM-2	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Orff
Öğretim Araç Gereçleri	Orff çalgıları, orff müzikleri, bilgisayar.
Öğretime Hazırlık	Bu çalışma için öğrencilerden ön koşul beceriler olarak yönergelere uyma, müziğin farklı bölümlerini ayırt edebilme becerileri beklenir. Öğrencilerin hedef ve hedef davranışa ilişkin mevcut performans düzeyi ekteki kontrol listesi uygulanarak belirlenebilir.
Ortam Düzenleme	Öğrencilerin birbirlerini ve öğretmeni görebilecekleri şekilde daire olarak masa etrafında oturmaları sağlanır. Materyaller tüm öğrencilerin görüş alanında olacak şekilde düzenlenir.
Dikkat Çekme	Öğrencilere “Bugün daha önce yaptıklarımızdan çok farklı bir çalışma yapacağız. Materyallerimiz burada. Sizce bunlarla ne yapacağız?” diye sorulur.
Güdüleme	Öğrencilere bu çalışmayı yaptıklarında müziklere istedikleri gibi eşlik edebilecekleri, çevresindekilerin beğenilerini alabilecekleri farklı etkinliklere de rahatlıkla katılabilecekleri söylenir.
Gözden Geçirme ve Derse Geçiş	Öğrencilere şarkılara çeşitli hareketler ve çalgılarla doğaçlama olarak eşlik edebilecekleri söylenerek “doğaçlama” kelimesinin anlamı ile ilgili bilgi verilir. Çalgılar gösterilerek öğrencilerden tanıdıkları çalgıların adlarını söylemeleri istenir. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra “Şimdi buradaki çalgılarla müziklere içimizden geldiği gibi eşlik edeceğiz.” denir.

BÖLÜM-3

<p>Uygulama</p>	<p>Sınıfta bulunan vurmali çalgılar öğrencilere gösterilir. Çalgıların adı söylenerek farklı ses ve tınılar çıkartacak şekilde değişik vuruş ve tutuşlarla çalgılardan tınılar çıkarılır. Daha sonra her öğrencinin önüne bir çalgı gelecek şekilde çalgılar dağıtılır.</p> <p>Her öğrenciden elindeki çalgının sesini sallayarak, vurarak, sürterek, masaya vurarak çıkarmaları istenir. Daha sonra öğretmenin yönergesiyle öğrencilerden ellerindeki çalgıları bir sağındaki arkadaşının önüne koymaları istenir. Öğrencilerden önlerine gelen yeni çalgılardan farklı ses ve tınılar elde etmeleri istenir. Tüm öğrencilerin her çalgıyı deneyimlemesini sağlayana kadar bu çalışmaya devam edilir. Daha sonra “Her çalgıyı deneyimledik ve seslerini tanıdık. Şimdi herkese bir çalgı vereceğim.” denir. Öğrenciler öğretmenin verdiği çalgıları kendi önlerine koyar.</p> <p>“Şimdi size 16’ya kadar sayacağım ve vücudumuzun üst kısmını kullanarak (kol, baş, omuz ve parmaklar) herkes istediği gibi hareket edecek. Mesela kollarınızı sallayabilir, parmaklarınızı şıklatabilir, ellerinizi çırpabilir, başınızı canınızın istediği gibi her tarafa çevirebilirsiniz.” şeklinde açıklama yapılır. “Bu çalışma hoşunuza gitti mi? Şimdi bir de bunu çalgılarımızla yapalım mı?” denir. Bunu yaptıktan sonra öğrencilerden çalgıları ellerine almaları istenir.</p> <p>“Şimdi ben davuluma 16 defa vuracağım. Ben davuluma vururken siz de elinizdeki çalgılarla bana eşlik edeceksiniz. Az önce denediğiniz farklı çalma şekillerinden istediğinizi seçebilirsiniz. Ben davul çalmayı bırakınca sizler de çalmayı bırakacaksınız.” denir. Bu çalışma grupta yapılır. Daha sonra öğrencilerden ellerindeki çalgıları tekrar önlerine koymaları istenir.</p> <p>Ardından belirgin farklı iki bölümden oluşan bir Orff müziği çalınır. Öğrencilerden müziğin A bölümünde oturdukları yerden bedenlerinin üst kısımlarını (kolları, başları, omuzlarını, parmaklarını) istedikleri şekilde hareket ettirerek A bölümü süresince müziğe eşlik etmeleri istenir. Öğretmenin yönergesiyle B bölümüne geçildiğinde, herkes önündeki çalgıyı alıp dilediği gibi çalarak B bölümü süresince müziğe eşlik eder.</p> <p>Daha sonra öğrenciler ayağa kaldırılır. Sınıf içinde dağınık ve gelişmiş güzel yerlerde durmaları ve çalgılarını yere koymaları istenir. Öğrencilerden aynı müzik başladığında A kısmında bu sefer tüm vücutlarını kullanarak dans eder gibi serbest hareketler sergilemeleri istenir. B bölümüne geçilmeden önce “Hazır!” şeklinde yönerge verilir. Bu yönergeyi duydıklarında öğrenciler çalgılarının yanına geçer ve çalgılarını ellerine alır. B bölümü başladığında çalgılarından farklı şekillerde sesler çıkararak müziğe eşlik ederler.</p> <p>Dersin sonunda süreçte yapılanlar özetlenerek derse son verilir. Öğrencilerle derste neler yaptıkları ve neler öğrendikleri hakkında konuşulur. Bedenlerini ve Orff çalgılarını kullanarak müziklere doğaçlama eşlik ettikleri vurgulanır.</p>
<p>Genelleme ve İzleme</p>	<p>Farklı müziklerde, etkinliklerde ve zamanlarda öğrencilerin benzer hareketlerle doğaçlama eşlik çalışmalarını yapmalarını desteklenebilir.</p>

BÖLÜM-4	
Ölçme ve Değerlendirme	<p>Öğrencilere bu hedef kapsamında hazırlanan “Müziğe Vurmalı Çalgılarla Doğaçlama Eşlik Etme Kontrol Listesi” uygulanarak değerlendirme yapılır. Değerlendirme ölçütü %100 olarak belirlenir.</p> <p>Öğrencilerin bireysel özelliklerine göre bu kontrol listesi maddeleri ve değerlendirme ölçütü uyarlanmalıdır.</p>
Veliye Yönelik Öneriler	<p>Öğrencilerin müziklere farklı şekillerde (çalgılar, hareketler vb.) doğaçlama eşlik etmelerini desteklemeleri velilere önerilebilir.</p>
Açıklamalar/Dikkat Edilecek Hususlar	<p>Öğretmen müzik olmadan yaptığı beden, ritim ve çalgı çalışmalarını seçtiği müziğin süresine göre belirlemelidir. Burada önemli olan öğrencilerin öğretmenle aynı anda başlayıp bitirebilmeleridir.</p> <p>Bu ders planında A ve B bölümünden oluşan müzik; beden hareketlerinden çalgı çalmaya, çalgı çalmadan beden hareketlerine geçişleri yakalayabilme; müziğin değişen bölümlerini duyabilme, öğretmene eş zamanlı olarak eşlik edebilme ve hem bedeni hem de çalgıyı doğaçlama olarak kullanabilme becerisini geliştirmek için tercih edilmiştir.</p> <p>Müziksel İşitme, Okuma ve Dinleme öğrenme alanında yer alan “1.2. Müziğin temel öğelerini tanıır.” hedefi ve “1.2.3. Müziklerde ritim ve ezgi cümlelerini fark eder.” hedef davranışı bu öğrenme planıyla ele alınabilir.</p>
Dersin İşlenişine Yönelik Öğretmen Görüşleri	

Müziğe Vurmalı Çalgılarla Doğaçlama Eşlik Etme Kontrol Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Hedef	Hedef Davranış	Beceriler	Evet	Hayır	Açıklama
5.2. Müziğe doğaçlama olarak çalgılarla eşlik eder.	5.2.1. Vurmalı çalgılar kullanarak eşlik eder.	1. Öğretmeninin yönergesiyle çalgısını sağındaki arkadaşının önüne koyar.			
		2. Arkadaşı tarafından önüne konulan çalgıyı alır.			
		3. Çalgısıyla farklı tınılar çıkarır.			
		4. Öğretmen sayı sayarken vücudunun üst kısmını doğaçlama hareket ettirir.			
		5. Önünde duran çalgıyı eline alır.			
		6. Öğretmeni davul çalarken çalgısıyla doğaçlama eşlik eder.			
		7. Çalgısını önüne koyar.			
		8. Müziğin A bölümünde vücut hareketleriyle müziğe doğaçlama eşlik eder.			
		9. Müziğin B bölümünde çalgısıyla müziğe doğaçlama eşlik eder.			
		10. Müziğin A bölümünde sınıf içerisinde gezinerek hareketleriyle müziğe doğaçlama eşlik eder.			
		11. Müziğin B bölümünde ayakta, çalgısıyla müziğe doğaçlama eşlik eder.			
5.6. Müziksel yaratıcılık gerektiren etkinliklere katılmaktan zevk alır.	5.6.1. Doğaçlama dans etmeye istekli olur.	1. Müzik açıldığında hemen bedenini hareket ettirmeye başlar.			
		2. Şarkıda geçen sözleri mırıldanır/söyler.			
		3. Öğretmeninden dans etmek için izin ister.			

